
TAALSPRONG

LEERKRACHTHANDLEIDING

Thema 2: Kriebelbeestjes

Introductie	5
Lesuitwerkingen	17
WEEK 1	
Les 1 De 'a' van slak (1)	18
Les 2 De 'a' van slak (2)	20
Les 3 De 'ie' van mier (1)	23
Les 4 De 'ie' van mier (2)	25
Les 5 Herhalingsles	27
WEEK 2	
Les 6 De 'sch' van schoen (1)	29
Les 7 De 'sch' van schoen (2)	31
Les 8 De 'uu' van schuur (1)	33
Les 9 De 'uu' van schuur (2)	35
Les 10 Herhalingsles	37
WEEK 3	
Les 11 De 'eu' van reus (1)	39
Les 12 De 'eu' van reus (2)	41
Les 13 De 'w' van web (1)	43
Les 14 De 'w' van web (2)	45
Les 15 Herhalingsles	47
HERHALINGSWEEK	
Herhalingsdag 1	49
Herhalingsdag 2	51
Herhalingsdag 3	53
Herhalingsdag 4	55
Herhalingsdag 5	56
Kopieerbladen	59
Materialenlijst	71

Introductie

- Verhaallijn
  - Themadoelen
  - Doelwoorden
  - Gebruikswoorden
  - Woordschema's
  - Poster tegenstellingen
  - Poster synoniemen
  - Lied/gedichten
  - Films
  - Verhalenboek
-

VERHAALLIJN

Het tweede thema van het tweede leerjaar van de methode Taalsprong gaat over insecten. De titel van het thema ‘Kriebelbeestjes’ is afkomstig van het verhaal ‘Kriebelbeestjes’. In dit verhaal maken de kinderen kennis met verschillende insecten die in de tuin van Tim wonen en iedere avond bij elkaar komen om elkaar te vertellen wat ze meegemaakt hebben. Het prentenboek bestaat uit 6 hoofdstukken van achtereenvolgens: de slak, de mier, de kakkerlak, de rups en de vlinder, het lieveheersbeestje en de worm, de spin en de vlieg. In dit thema leren de kinderen de verschillende kenmerken van de insecten kennen. Aan het einde van het thema kunnen ze het kriebelbeestjesformulier invullen.

In dit thema worden de letters van thema 1 en de letters die de kinderen vanuit het Papiamento al kennen en die hetzelfde zijn in het Nederlands, herhaald. In de klas hangt (naast de letterlijn in het Papiamento) een Nederlandse letterlijn die in dit thema aangevuld zal worden met de letters ‘a’, ‘ie’, ‘sch’, ‘uu’, ‘eu’ en ‘w’.

THEMADOELEN

MONDELING TAALONDERWIJS

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen).

Subdoelen

- Begrijpen van de strekking van een verhaal;
- Gericht luisteren/kijken naar een verhaal/de tekst van een gedicht/lied/informatieve film;
- Beantwoorden van oriëntatievragen;
- Beantwoorden van open vragen;
- Formuleren van zinnen;
- Geven van instructies aan medeleerlingen;
- Zingen van de tekst van een lied/gedicht;
- Koppelen van eigen kennis en ervaring aan de inhoud van de les/de gegeven informatie;
- Navertellen van een gebeurtenis in een verhaal;
- Formuleren van vraagzinnen;
- Verklaren van de titel van een boek;
- Formuleren van een titel voor een verhaal;
- Formuleren van een mening;
- Aangeven van motieven.

SCHRIFTELIJK TAALONDERWIJS

- De kinderen kunnen de aangeboden letters fonetisch herkennen en benoemen.
- De kinderen kunnen lettergroepen herkennen in een geschreven woord.
- De kinderen kunnen een eenvoudige tekst lezen en begrijpen.
- De kinderen kunnen een formulier invullen.

Subdoelen

- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters;
- Auditief herkennen van de juiste letters in woorden;
- Ontleutelen van klankzuivere (km- en mkm-) woorden, zonder het verklanken van de afzonderlijke letters;
- Lezen van woorden die eindigen op –b of –d;
- Beantwoorden van vragen over een leestekst;
- Lezen en begrijpen van eenvoudige leesteksten;
- Invullen van een formulier.

TAALBESCHOUWING

Subdoelen

- Toepassen van voorzetsels;
- Toepassen van tegenstellingen;
- Verstaanbaar uitspreken van woorden/zinnen;
- Toepassen van figuurlijk taalgebruik;
- Maken van woorden met de aangeboden letters;
- Correct opschrijven van woorden.

WOORDENSCHAT

- De kinderen kunnen de doelwoorden (21) uit het thema herkennen en benoemen.
- De kinderen kunnen de gebruikswwoorden (96) uit het thema begrijpen.

Subdoelen

- Toepassen van instructiewoorden op een werkblad;
- Uitbreiden van de woordenschat;
- Kennen van de betekenis van woorden uit de wordschema's DE KRIEBELBEESTJES en VAN GIF TOT ZIEKE KAKKERLAK;
- Herkennen van een woord op grond van een beschrijving.

DOELWOORDEN

Deze woordenlijst is een overzicht van de 'nieuwe' woorden die, binnen de lessen van dit thema, speciale aandacht krijgen. Aan het einde van dit thema dienen de kinderen deze woorden zowel receptief als productief te beheersen.

1. draad, de	8. rups, de	15. vleugel, de
2. gif, het	9. saus, de	16. vlieg, de
3. kakkerlak, de	10. slak, de	17. vliegen
4. kruipen	11. slakkenhuis, het	18. vlinder, de
5. langzaam	12. spin, de	19. voelspriet, de
6. lieveheersbeestje, het	13. spuitbus, de	20. web, het
7. mier, de	14. spuiten	21. worm, de

GEBRUIKSWOORDEN

Deze woordenlijst is een overzicht van woorden die naast de doelwoorden ook aan bod komen binnen dit thema en wel zo frequent dat verondersteld kan worden dat de kinderen deze woorden aan het einde van dit thema in ieder geval receptief beheersen.

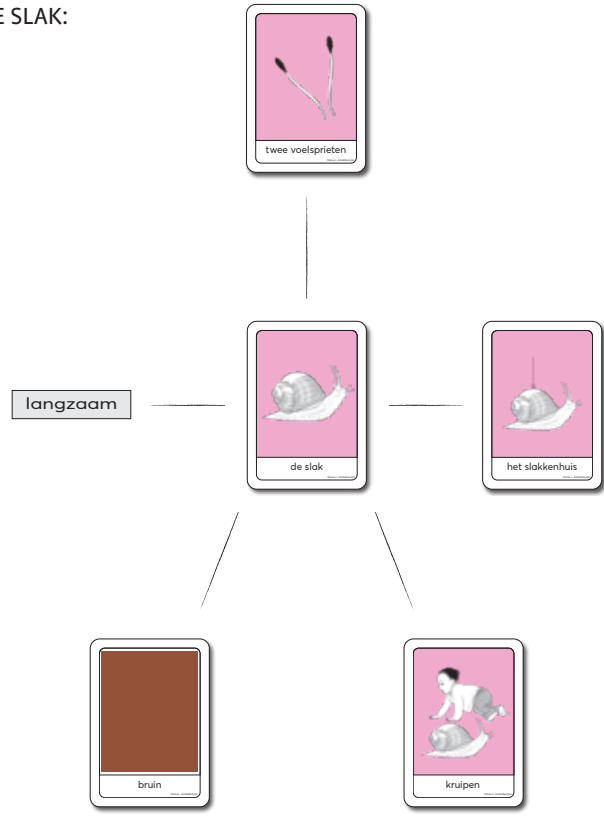
1. advertentie, de	33. klank, de	65. schoorsteen, de
2. anders	34. krak, de	66. schop, de
3. armband, de	35. krant, de	67. schrikken
4. bakker, de	36. kreunen	68. schuilen
5. beetje, het	37. kriebel, de	69. schuin
6. beneden	38. kriebelbeestje, het	70. schuit, de
7. bier, het	39. kroon, de	71. schuur, de
8. biet, de	40. kus, de	72. sieraad, het
9. binnen	41. lat, de	73. slagroom, de
10. blik, het	42. mus, de	74. slapen
11. borduren	43. opletten	75. slok, de
12. bus, de	44. oprollen	76. snoepen
13. cocon, de	45. optillen	77. steen, de
14. daar	46. pier, de	78. stier, de
15. dak, het	47. plaats, de	79. stuur, het
16. deuk, de	48. pleister, de	80. tong, de
17. dier, het	49. poep, de	81. trap, de
18. dragen	50. poes, de	82. verbinden
19. formulier, het	51. poetsen	83. vinden
20. friet, de	52. raken	84. vlug
21. gauw	53. rat, de	85. voetbal, de
22. gevaarlijk	54. rechtop	86. voordeur, de
23. gil, de	55. rekken	87. voorzichtig
24. gras, het	56. reu, de	88. walvis, de
25. hap, de	57. reuk, de	89. watermeloen, de
26. hek, het	58. reus, de	90. wip, de
27. hoesten	59. riet, het	91. worst, de
28. jongen, de	60. ronddraaien	92. zak, de
29. kaars, de	61. schaduw, de	93. zeewier, het
30. kam, de	62. scheur, de	94. zijkant, de
31. kat, de	63. scheuren	95. zonnebloem, de
32. kies, de	64. schijnen	96. zweven

WOORDSCHEMA'S

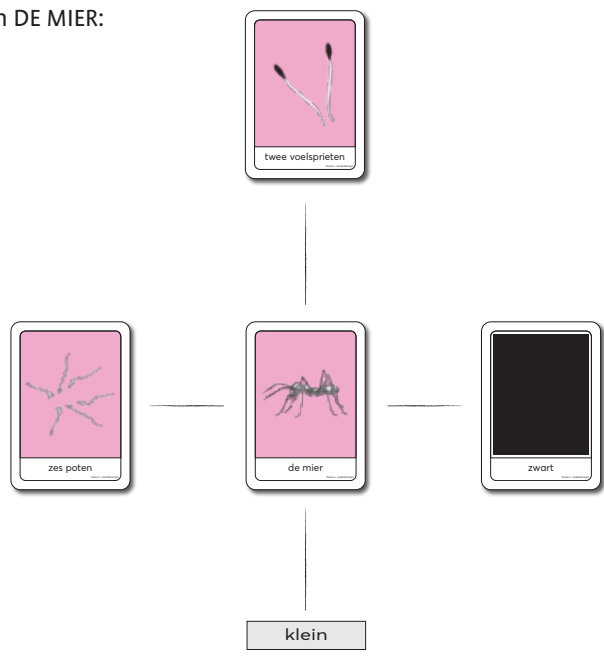

Aan het einde van het thema hangen aan de woordmuur alle woordschema's, die gedurende dit thema aan bod komen. Hieronder een overzicht van deze woordschema's.
Een digitale uitgave van de woordschema's is te vinden op de website www.ea.aw/catalog/taalsprong/.

1. De woordspin DE SLAK:

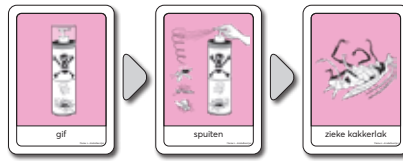

2. De woordspin DE MIER:

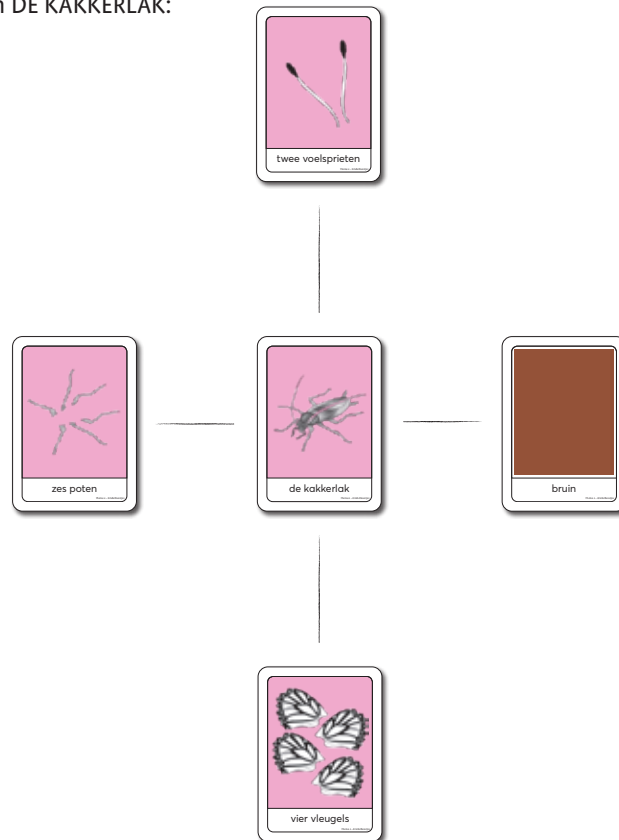

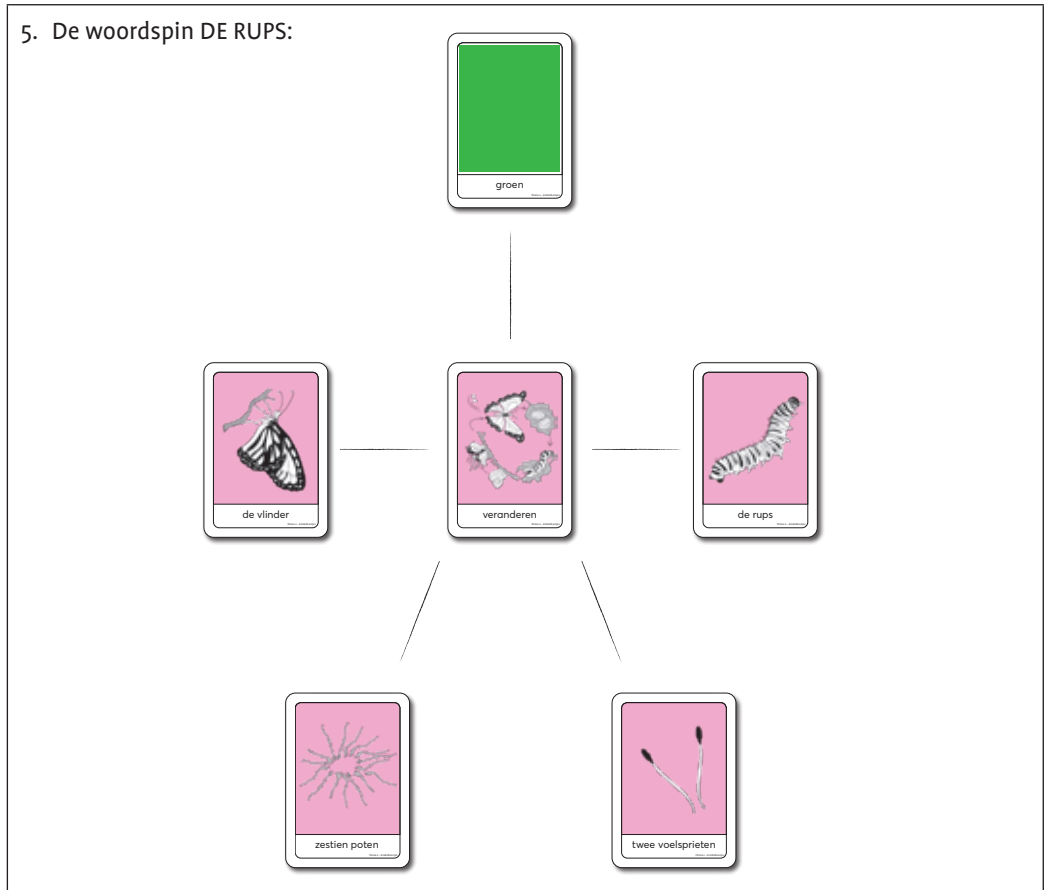
3. Het woordschema GIF-SPUITEN-ZIEKE KAKKERLAK:

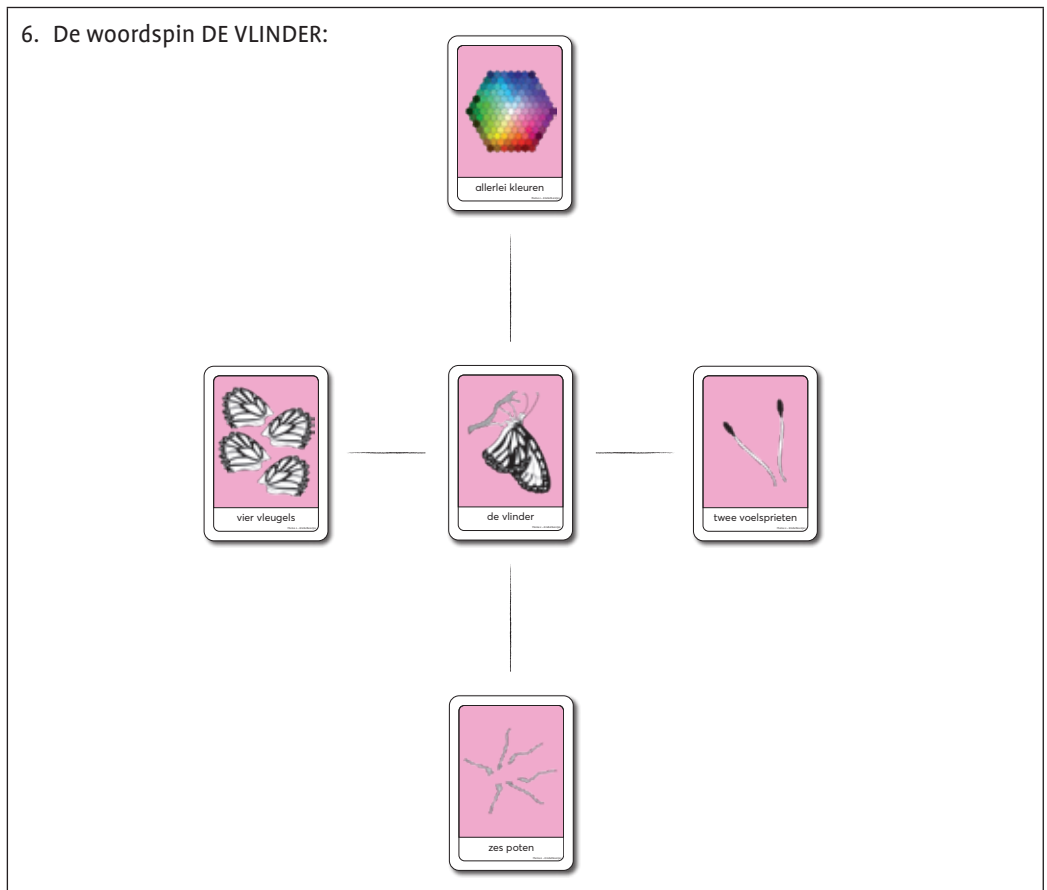
4. De woordspin DE KAKKERLAK:

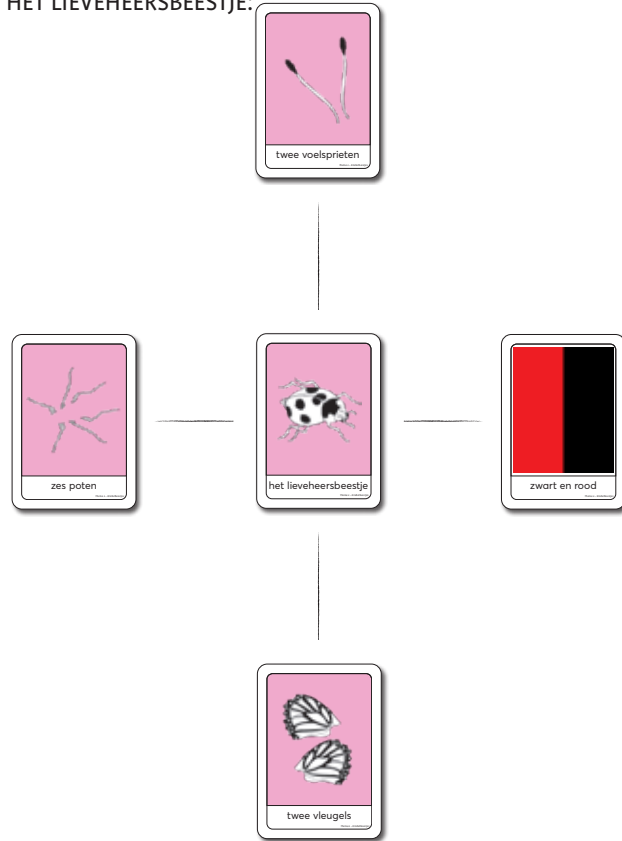
5. De woordspin DE RUPS:

6. De woordspin DE VLINDER:

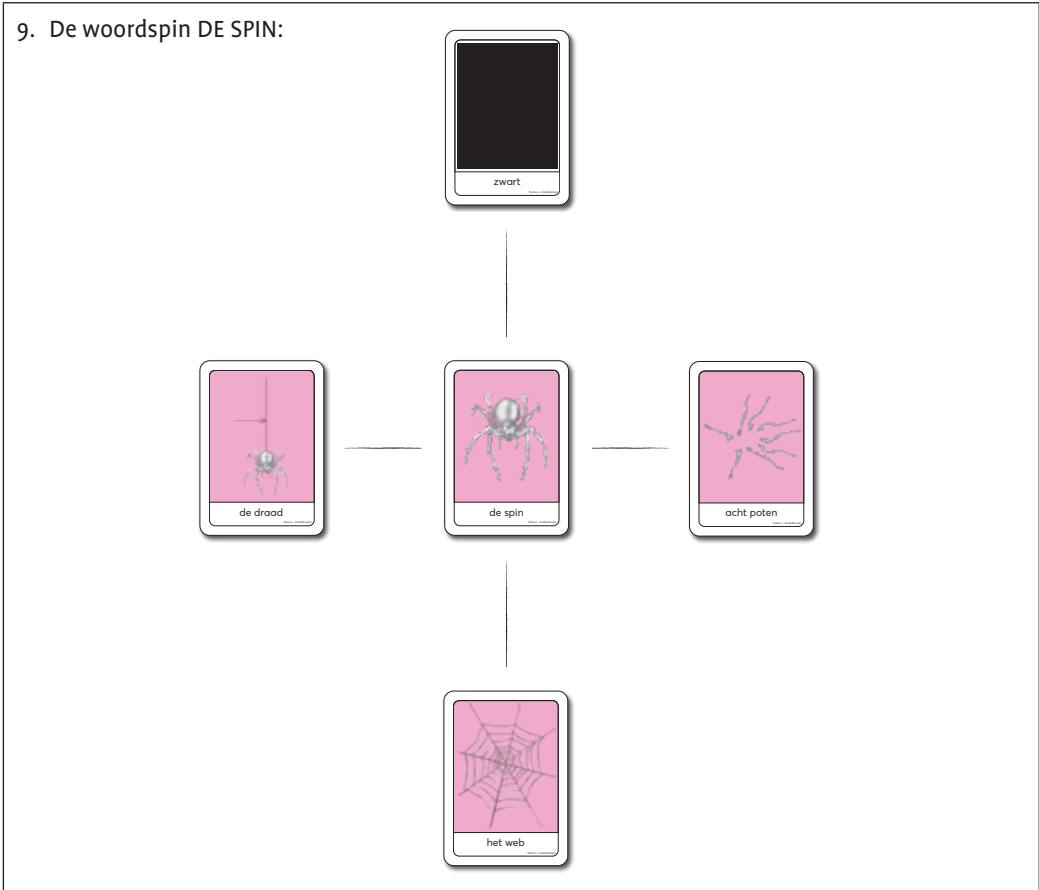
7. De woordspin HET LIEVEHEERSBEESTJE:

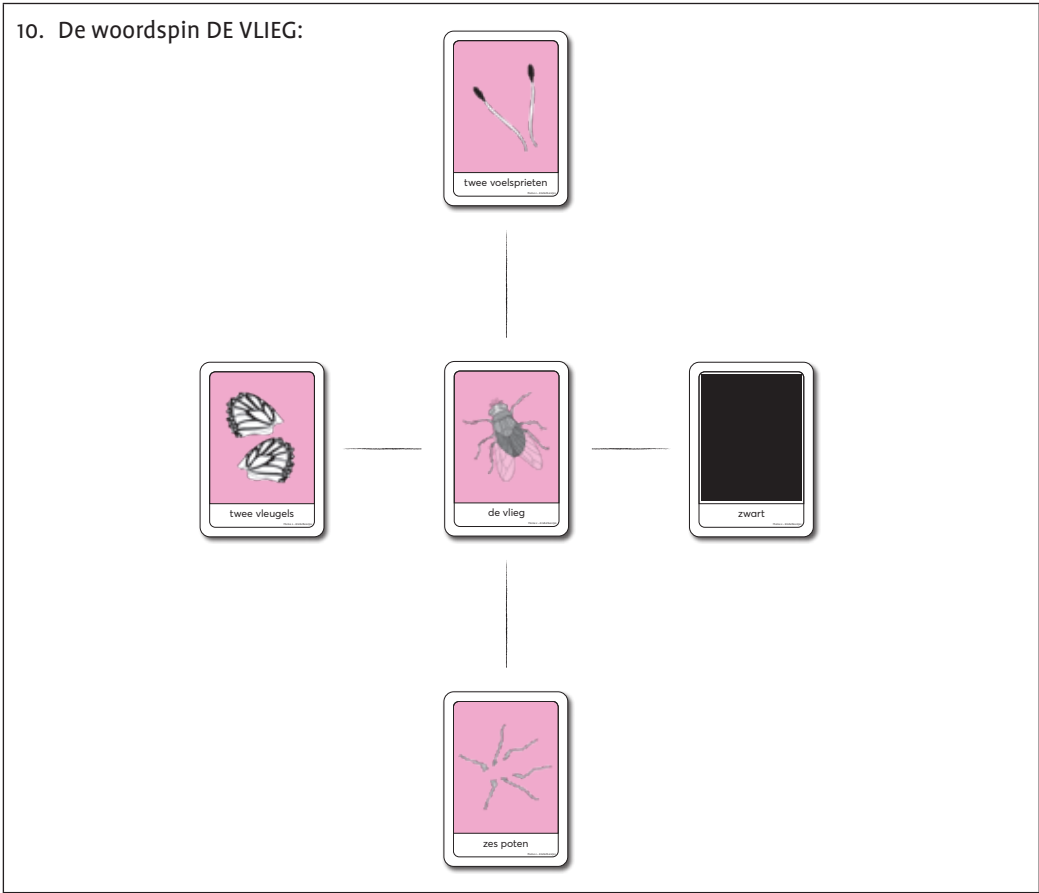
8. De woordstrook DE WORM:

9. De woordspun DE SPIN:

10. De woordspun DE Vlieg:

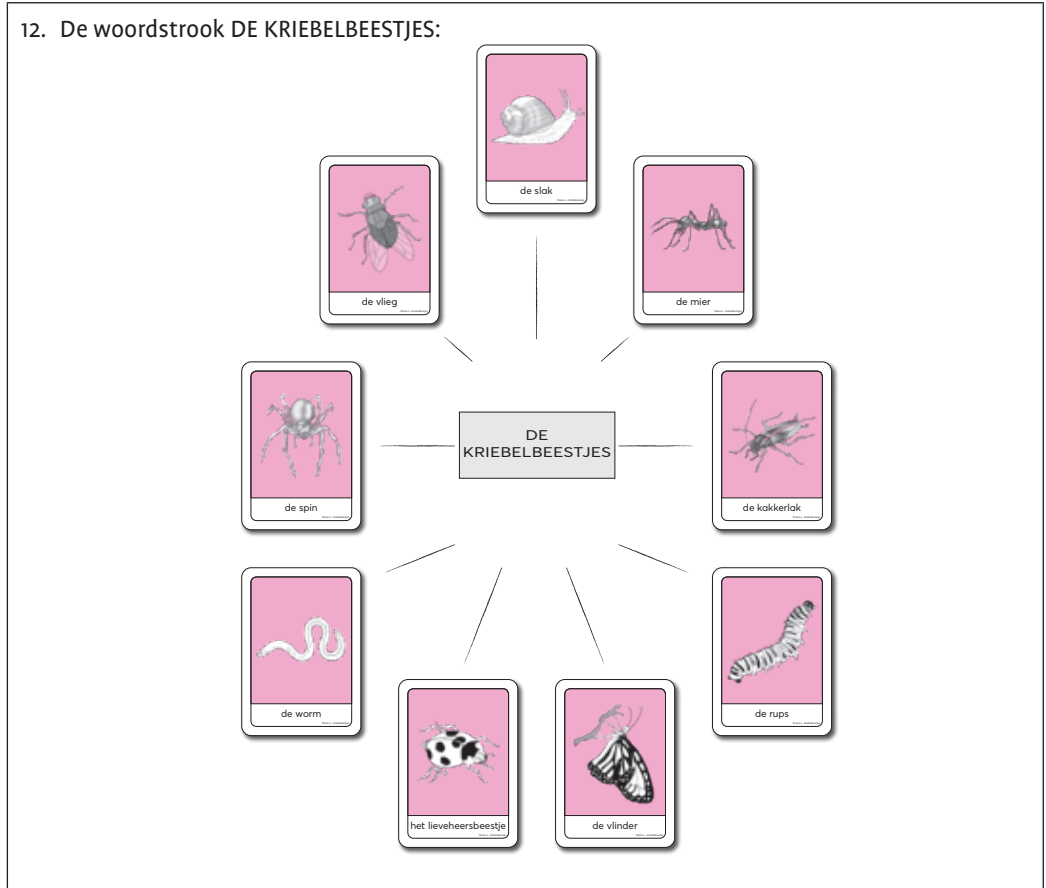

11. De woordparachute DE KRIEBELBEESTJES:

 de slak	 de mier	 de kakkerlak	 de rups	 de vlinder	 het lieveheersbeestje	 de worm	 de spin	 de vlieg
 bruin	 zwart	 bruin	 groen	 allerlei kleuren	 rood en zwart	 bruin	 acht poten	 twee voelsprieten
 twee voelsprieten	 twee voelsprieten	 twee voelsprieten	 twee voelsprieten	 twee voelsprieten	 twee voelsprieten			 twee voelsprieten
 zes poten	 zes poten	 zes poten	 zes poten	 zes poten	 zes poten		 acht poten	 zes poten
	 vier vleugels			 vier vleugels				 twee vleugels

12. De woordstrook DE KRIEBELBEESTJES:

POSTER TEGENSTELLINGEN

Herhaal de tegenstellingenposter van leerjaar 1. En herhaal de tegenstellingen die in het tweede schooljaar reeds aangeboden zijn.

In dit thema wordt 1 nieuwe tegenstelling, te weten 'langzaam'/'vlug' aangeboden. U kunt ervoor kiezen om de tegenstellingen die nog niet aan bod gekomen zijn af te dekken.

POSTER SYNONIEMEN

Herhaal de synoniemenposter van leerjaar 1. En herhaal de synoniemen die in het tweede schooljaar reeds aangeboden zijn.

GEDICHTEN/LIED

In dit thema worden een lied en drie gedichten aangeleerd. Zowel het lied als de gedichten worden in het thema meerdere malen herhaald.

Het gedicht: 'De langzame slak':

*Heel, heel langzaam gaat de slak.
Met zijn huisje op zijn rug.
Heel, heel langzaam gaat de slak.
Want een slak kan niet zo vlug.*

Het gedicht: 'De slak':

*In de tuin, in de tuin
kruipt een kleine slak.
En die draagt zijn slakkenhuisje,
kriebel, krabbel, kruisje.
Daar valt een grote voetbal op.
Knak, zegt de voelspriet op zijn kop.*

*“O, wat erg, o wat erg”,
zegt de jongen dan.
En hij kijkt naar het slakkenhuisje
kriebel, krabbel, kruisje.
De slak heeft nu wel heel veel pijn.
Met een pleister zal het beter zijn.*

Het lied: 'De spin':

*Een spin, een spin, kijk eens wat ik heb.
Ik wil geen spinnen binnen,
spinnen horen buiten,
buiten in een web.*

*Daar mag je draden weven.
Om door de lucht te zweven.
Kriebel, kriebel, kriebelspin,
ga jij maar gauw de tuin weer in.*

*Een spin, een spin, kijk eens wat ik heb.
Ik wil geen spinnen binnen,
spinnen horen buiten,
buiten in een web.*

*Daar mag je vliegen vangen.
En aan de takken hangen.
Kriebel, kriebel, kriebelspin,
ga jij maar gauw de tuin weer in.*

Het gedicht: 'Rupsje at':

*Rupsje at, rupsje at,
rupsje at een gat in het blad.
Rupsje spon, rupsje spon,
rupsje spon een cocon in de zon.
Vlinder vrij, vlinder vrij.
Weg ben jij, weg ben jij.*

FILM

In les 12 wordt het filmpje 'Een vliegend lieveheersbeestje' aangeboden.

In les 14 wordt het filmpje van het lied 'De spin' aangeboden.

U kunt deze filmpjes vinden op de webpagina van Taalsprong.

VERHALENBOEK

In dit thema wordt het verhaal 'Kriebelbeestjes' uit het verhalenboek (bladzijde 5 t/m 65) aangeboden. Dit verhaal kan door de leerkracht verteld worden, maar wordt ook als multimedieverhaal op de webpagina van Taalsprong aangeboden.

Lesuitwerkingen

WEEK 1

- Les 1 De 'a' van slak (1)
- Les 2 De 'a' van slak (2)
- Les 3 De 'ie' van mier (1)
- Les 4 De 'ie' van mier (2)
- Les 5 Herhalingsles

WEEK 2

- Les 6 De 'sch' van schoen (1)
- Les 7 De 'sch' van schoen (2)
- Les 8 De 'uu' van schuur (1)
- Les 9 De 'uu' van schuur (2)
- Les 10 Herhalingsles

WEEK 3

- Les 11 De 'eu' van reus (1)
- Les 12 De 'eu' van reus (2)
- Les 13 De 'w' van web (1)
- Les 14 De 'w' van web (2)
- Les 15 Herhalingsles

HERHALINGSWEEK

- Herhalingsdag 1
  - Herhalingsdag 2
  - Herhalingsdag 3
  - Herhalingsdag 4
  - Herhalingsdag 5
-

Les 1 De 'a' van slak (1)

Hoofdoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie en de kinderen kunnen de letter ('a') fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Beantwoorden van oriëntatievragen.
- Uitbreiden van de woordenschat met de woorden (**de slak, het slakkenhuis, de voelspriet, kruipen en langzaam**).
- Begrijpen van de strekking van een verhaal.
- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters.
- Auditief herkennen van de juiste letter in woorden (verschil tussen 'a' en 'aa').
- Toepassen van figuurlijk taalgebruik (zo langzaam als een slak).

Materiaal Taalsprong

- Verhalenboek: 'Kriebelbeestjes' van Laura Tonk.
- Wandplaat en woordstrook: slak.
- Letterkaart: 'a'.
- Luisterdoosje: Thema 2.
- Leesboek: Bladzijde 24.
- Track 4: Het gedicht: 'De langzame slak'.

Vorbereiding

- Zorg voor een levende rups, spin of een ander insect (kriebelbeestje).
- Stop het kriebelbeestje in een glazen pot (met gaatjes in het deksel).

Lesoverzicht

Start	10 min.	U introduceert het thema 'Kriebelbeestjes' middels het laten zien van echte kriebelbeestjes en het maken van een woordspin.
Kern	10 min.	U leest, uit het verhaal 'Kriebelbeestjes' (in het verhalenboek), het hoofdstuk van 'De slak' voor.
	20 min.	U leert de kinderen de letter 'a' van 'slak' aan, middels de wandplaat, woordstrook, letterkaart en het luisterdoosje.
Afsluiting	5 min.	Zeg met de leerlingen het gedicht 'De langzame slak' op. (Zie bladzijde 24 in het leesboek). U bespreekt met de kinderen de uitdrukking 'zo langzaam als een slak'. U geeft opdrachten die de kinderen 'zo langzaam als een slak' moeten uitvoeren.

Herhaal kort de wandplaten, woordstroken en letterlijn uit het voorgaande thema.

◆ Start

Laat de pot met kriebelbeestjes zien en vertel dat u deze beestjes in de tuin hebt gevonden. Vraag aan de kinderen of zij ook van die hele kleine beestjes in hun tuin hebben. Of misschien zitten ze wel binnen in huis. Maak vervolgens een woordspin op een groot vel papier van alle kriebelbeestjes die de kinderen kennen. Als de kinderen niet de Nederlandse naam kennen, schrijf het dan op in het Papiamento met de Nederlandse vertaling erachter.

◆ Kern

1. Lees, van het verhaal 'Kriebelbeestjes', uit het verhalenboek, het hoofdstuk van de slak, interactief voor.

TIP

Wanneer er moeilijke woorden in het verhaal staan, worden deze in de context van het verhaal meestal wel duidelijk. Zo niet, dan kunt u de kinderen helpen om het nieuwe woord aan te leren door een plaatje aan te wijzen, een voorbeeld te geven of een vervangend woord te gebruiken. Naderhand kunt u het moeilijke woord er weer bijhalen. Zo onthouden de kinderen het woord beter. Dit helpt bij de ontwikkeling van het taalgebruik.

2. De 'a' van slak

A. Wandplaat

Hang de wandplaat van 'slak' aan het bord.

Schrijf de volgende zin eronder:

De slak kruipt.

Geef het woord 'slak' een andere kleur. Lees de zin voor. Lees daarna samen met de kinderen de zin.

B. Woordstrook

Laat de woordstrook 'slak' zien en hang deze onder de wandplaat van 'slak'.

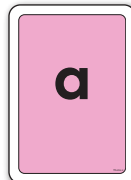
Schrijf 'slak' op het bord en verklank de letters: /s//l//a//k/ terwijl u de letters aanwijst. Herhaal dit met de kinderen. Vraag aan de kinderen welke letters ze achtereenvolgens horen.

Veeg de letter 'a' uit en schrijf de letter 'o' op. Vraag wat er nu staat: 'slok'. Doe hetzelfde met 'slik', 'slim' en 'klim'.

C. Letterkaart

Laat de letterkaart 'a' zien en verklank de letter.

Laat de kinderen de letter 'a' op verschillende manieren verklanken, bijvoorbeeld door te fluisteren, te schreeuwen, alleen de jongens/meisjes of individueel. Hang de letter 'a' aan de letterlijn. Herhaal vervolgens alle letters van de letterlijn.

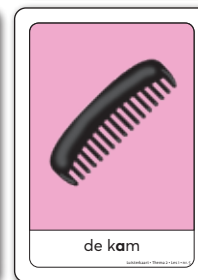
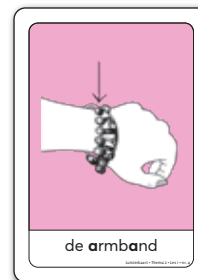
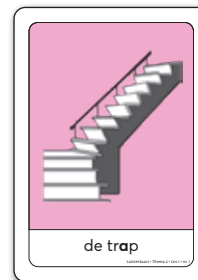
Hang aan het bord de letter 'a' en de letter 'aa' naast elkaar. Laat zien dat de /a/ een korte klank is en de /aa/ een lange klank. Maak hierbij de volgende gebaren: De /a/: maak een halve cirkel met uw duim en wijsvinger, zet die bij uw lippen en maak een korte beweging naar voren. Spreek de /a/ kort en krachtig uit. De /aa/: maak met uw beide handen halve cirkels. Breng die bij uw lippen en spreek de /aa/ overdreven lang uit, terwijl u uw armen naar buiten strekt. Geef voorbeelden bij beide letters. De /a/ van dak, blad en stal. En de /aa/ van banaan, gaap en baas.

D. Luisterdoosje

In het luisterdoosje zitten kaarten met woorden waar de letters van thema 2 in voorkomen. Haal het luisterdoosje tevoorschijn. Vraag aan de kinderen of zij weten op welke letter ze vandaag moeten letten.

Haal één voor één de kaarten uit het doosje, zeg het woord hardop en vraag aan de kinderen of ze de /a/ in het woord horen. Hang de kaarten met de letter 'a' aan het bord en stop de rest terug in het doosje. Laat de kinderen daarna de kaarten benoemen. Kunnen ze ook een zin bedenken met de woorden op de kaarten?

Luisterkaarten met de 'a' zijn: 'de trap', 'het glas', 'de bakker', 'de armband', 'de kam' en 'de slagroom'.

◆ Afsluiting

lb 24 Zeg het gedicht van de langzame slak op.

Vraag aan de kinderen of ze weten wat het betekent als iemand tegen je zegt: "Je lijkt wel een slak." Ben je dan snel of langzaam?

Laat de kinderen zich op hun buik voortbewegen en laat ze zo ervaren dat dit inderdaad langzaam gaat. Geef tot slot opdrachten die de kinderen 'zo langzaam als een slak' moeten uitvoeren.

- Loop zo langzaam als een slak.
- Tik zo langzaam als een slak je tenen aan.
- Draai zo langzaam als een slak een rondje.
- Poets zo langzaam als een slak je tanden.

Les 2 De 'a' van slak (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van de les herkennen en benoemen en de kinderen kunnen de letter 'a' fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Gericht luisteren naar de tekst van een lied.
- Uitbreiden van de woordenschat (**de slak, het slakkenhuis, de voelspriet, kruipen en langzaam**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema DE SLAK.
- Auditief herkennen van de juiste letter in woorden (verschil tussen 'a' en 'aa').
- Maken van woorden met de aangeboden letter in woorden.
- Toepassen van voorzetsels.
- Verstaanbaar uitspreken van woorden/zinnen in een gedicht.

Materiaal Taalsprong

- Verhalenboek: 'Kriebelbeestjes' van Laura Tonk.
- Flashcards 1 t/m 5: De slak, het slakkenhuis, twee voelsprietten, kruipen en bruin.
- Leesboek: Bladzijde 25.
- Werkboek: Bladzijde 20 en 21.
- Track 5: Het gedicht: 'De slak'.

Vorbereiding

- Teken een slak zonder huisje op het bord.
- Schrijf op een strook papier het woord 'langzaam'.

Lesoverzicht

Start	5 min.	Zeg het gedicht 'De slak' op. (Zie bladzijde 25 in het leesboek).
Kern	5 min.	U legt de doelwoorden uit.
	10 min.	U maakt de woordspil DE SLAK.
	20 min.	U laat de kinderen bladzijde 20 en 21 uit het werkboek maken.
Afsluiting	5 min.	U herhaalt het lied 'De slak' en u laat hier en daar wat woorden weg.

◆ Start

Vraag aan de kinderen over welk kriebelbeestje het verhaal uit les 1 ging.

Laat de kinderen daarbij bladzijde 6 en 7 van het verhalenboek zien.

lb 25 Lees het gedicht 'De slak' op. Laat de kinderen de tekst van het gedicht meelesen in hun leesboek.

◆ Kern

1. Teken een **slak** op het bord. Leg, terwijl u tekent, de doelwoorden '**het slakkenhuis**', '**de voelspriet**' en '**kruipen**' uit.

• de voelspriet:

De slak heeft twee **voelsprietten** op zijn kop. **Voelsprietten** zijn lange draden op het hoofd van een kriebelbeestje. Met deze **voelspriet** kan het kriebelbeestje voelen waar het is. Bij sommige kriebelbeestjes zitten er ogen op **de voelsprietten**.

• het slakkenhuis:

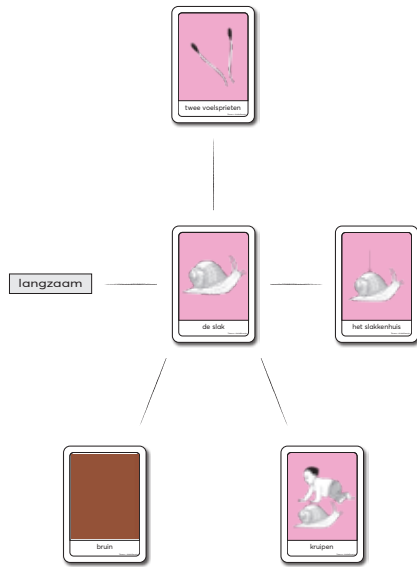
De slak draagt op zijn rug een **slakkenhuis**. Als **de slak** gaat slapen of als hij bang is, rolt hij zich op in zijn **slakkenhuis**.

• **kruipen:**

**De slak heeft geen pootjes.
Hij kruipt op zijn buik.**

2. Maak op het bord de woordspun DE SLAK. Hang eerst de flashcard van **de slak** aan de woordmuur. Bespreek met de kinderen hoe **de slak** eruit ziet en hoe **de slak** zich voortbeweegt. Hang de bijbehorende flashcards en woordstrook in de woordspun van **de slak**.

Benoem de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen.

Stel vragen over de woordspun.

- Wat heeft **de slak** op zijn rug?
- Wat heeft **de slak** op zijn kop?
- Heeft een **slak** pootjes? Hoe beweegt **de slak** dan?
- Is een **slak** **langzaam** of snel?
- Welke kleur heeft deze **slak**?

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal vier woorden.

3. **De 'a' van slak**

wb 20+21 Bespreek de opdrachten uit het werkboek.

- **Opdracht 1**
De kinderen moeten bij deze opdracht aangeven of de letter 'a' in het woord voorkomt. Ze schrijven dan de letter 'a' in het hokje onder het plaatje. De volgende woorden staan afgebeeld: 'kam', 'zak', 'huis', 'vlag', 'pen' en 'zaag'.
- **Opdracht 2**
De kinderen moeten bij deze opdracht de juiste zin bij het juiste plaatje zoeken en deze twee verbinden met een lijn.
- **Opdracht 3**
De kinderen moeten bij deze opdracht de letters in de juiste volgorde onder het plaatje schrijven. De volgende woorden staan afgebeeld: 'slak', 'bloem', 'beest', 'kraan', 'trap' en 'kroon'.
- **Opdracht 4**
Bij deze opdracht moeten de kinderen het juiste woord invullen. Ze kunnen hierbij kiezen uit de volgende woorden: 'op', 'voor' en 'in'.
  1. Lees de woorden waaruit de kinderen kunnen kiezen voor en demonstreer ze kort.
  2. Behandel de eerste zin klassikaal. Lees de zin onder het plaatje. Laat de kinderen naar het plaatje kijken en vraag of **de slak** op/voor/in de tak zit.
  3. Laat de kinderen het juiste woord invullen in de zin.

TIP

De meerderheid van de kinderen zal na deze instructie de bladzijdes in het werkboek zelfstandig kunnen maken. Maak met de kinderen die extra instructie nodig hebben de werkbladen samen. De kinderen die klaar zijn met de bladzijdes uit het werkboek, mogen een boek pakken en gaan lezen, of de extra leesbladen op bladzijde 37 tot en met 47 in het leesboek gaan lezen.

◆ **Afsluiting**

Zeg het gedicht 'De slak' nog een keer op.

Laat sommige doelwoorden weg en laat de kinderen deze woorden invullen.

Het gedicht: 'De slak':

*In de tuin, in de tuin
kruipt een kleine ...
En die draagt zijn slakkenhuisje,
kriebel, krabbel, ...
Daar valt een grote voetbal op.
Knak, zegt de voelspriet op zijn ...*

*“O, wat erg, o wat erg”,
zegt de jongen ...
En hij kijkt naar het slakkenhuisje
kriebel, krabbel, ...
De slak heeft nu wel heel veel pijn.
Met een pleister zal het beter ...*

Hang de woordspin DE SLAK aan de woordmuur.

Les 3 De 'ie' van mier (1)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie en de kinderen kunnen de letter ('ie') fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Navertellen van een gebeurtenis in een verhaal.
- Begrijpen van de strekking van een verhaal.
- Uitbreiden van de woordenschat (**de mier** en **de saus**).
- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters.
- Auditief herkennen van de juiste letter (de 'ie') in woorden.
- Lezen en begrijpen van eenvoudige leesteksten.

Materiaal Taalsprong

- Verhalenboek: 'Kriebelbeestjes' van Laura Tonk.
- Wandplaat en woordstrook: mier.
- Letterkaart: 'ie'.
- Luisterdoosje: Thema 2.
- Leesboek: Bladzijde 26.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt het verhaal over 'de slak' als introductie op het vervolgverhaal.
Kern	10 min.	U leest, uit het verhaal 'Kriebelbeestjes' (in het verhalenboek), het hoofdstuk 'De mier' voor.
	20 min.	U leert de kinderen de letter 'ie' van 'mier' aan, middels de wandplaat, woordstrook, letterkaart en het luisterdoosje.
Afsluiting	10 min.	U leest samen met de kinderen de tekst op bladzijde 26 van het leesboek en u maakt samen met de kinderen een recept voor saus.

◆ Start

Vertel dat in de tuin van Tim allerlei kleine beestjes wonen. Vraag aan de kinderen of zij nog weten welke en of ze deze kunnen aanwijzen op bladzijde 6 en 7 van het verhalenboek.

Weten de kinderen nog wat deze beestjes 's avonds doen? Laat ze het hoofdstuk van de slak kort navertellen aan de hand van de afbeeldingen in het verhalenboek.

- Welke kriebelbeestjes zie je op deze plaat?
- Waar zitten ze?
- Wat doen ze daar?

Herhaal kort de platen, woordstroken en de letterlijn uit de voorgaande lessen

◆ Kern

1. Lees, van het verhaal 'Kriebelbeestjes' uit het verhalenboek, het verhaal van de mier interactief voor.

Wijs tijdens het voorlezen zoveel mogelijk de begrippen aan op de afbeeldingen van het boek.

2. De 'ie' van mier

A. Wandplaat

Hang de wandplaat van 'mier' aan het bord.

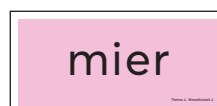
Schrijf de volgende zin eronder:

De mier snoept van de soep.

Geef het woord 'mier' een andere kleur. Lees de zin voor. Lees daarna samen met de kinderen de zin.

B. Woordstrook

Laat de woordstrook 'mier' zien en hang deze onder de wandplaat van 'mier'.

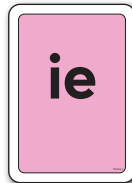
Schrijf 'mier' op het bord en verklank de letters: /m//ie//r/ terwijl u de letters aanwijst. Herhaal dit met de kinderen. Vraag aan de kinderen welke letter ze vooraan, in het midden en achteraan horen. Herhaal ook het woord 'slak'.

Veeg de letter 'm' uit en schrijf de letter 'd' op. Vraag wat er nu staat: 'dier'. Doe hetzelfde met 'diep', 'liep' en 'piep'.

C. Letterkaart

Laat de letterkaart 'ie' zien en verklank de letter.

Laat de kinderen de letter 'ie' op verschillende manieren verklanken, bijvoorbeeld door te fluisteren, te schreeuwen, alleen de jongens/meisjes of individueel. Hang de letter 'ie' aan de letterlijn. Herhaal vervolgens alle letters van de letterlijn.

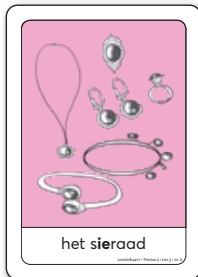
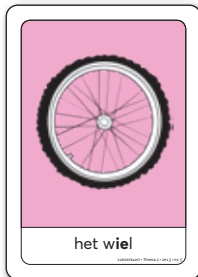
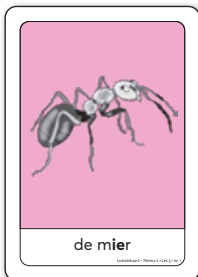

D. Luisterdoosje

Haal het luisterdoosje tevoorschijn. Vraag aan de kinderen of zij weten op welke letter ze vandaag moeten letten.

Haal één voor één de kaarten uit het doosje, zeg het woord hardop en vraag aan de kinderen of ze de /ie/ in het woord horen. Hang de kaarten met de letter 'ie' aan het bord en stop de rest terug in het doosje. Laat de kinderen daarna de kaarten benoemen. Kunnen ze ook een zin bedenken met de woorden op de kaarten?

Luisterkaarten met de 'ie' zijn: 'de mier', 'de vier', 'het zeewier', 'de kies', 'het wiel' en 'het sieraad'.

◆ Afsluiting

lb 26 Bespreek met de kinderen wat je allemaal in een saus kunt doen. Schrijf de ingrediënten die de kinderen noemen, op het bord.

Les 4 De 'ie' van mier (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van de les herkennen en benoemen en de kinderen kunnen de letter 'ie' fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Formuleren van zinnen.
- Uitbreiden van de woordenschat (**de mier**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema DE KRIEBELBEESTJES.
- Auditief herkennen van de juiste letter (de 'ie') in woorden.
- Toepassen van tegenstellingen.
- Maken van woorden met de aangeboden letters.
- Toepassen van instructiewoorden op een werkblad (onderstrepen).

Materiaal Taalsprong

- Verhalenboek: 'Kriebelbeestjes' van Laura Tonk.
- Flashcards 6 t/m 9: De mier, twee voelsprietten, zwart en zes poten.
- Werkboek: Bladzijde 22 en 23.
- De letters van de letterlijn.

Vorbereiding

- Schrijf op een strook papier het woord 'klein'.

Lesoverzicht

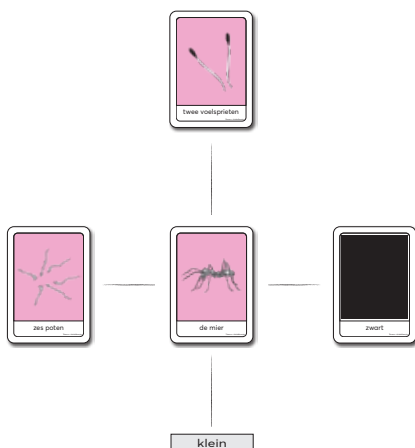
Start	5 min.	U laat de kinderen bij de afbeeldingen van het verhaal 'de mier' uit het verhalenboek, een zin bedenken.
Kern	10 min.	U maakt de woordspin DE MIER.
	25 min.	U laat de kinderen bladzijde 22 en 23 uit het werkboek maken.
Afsluiting	5 min.	U voert een kort gesprek over mieren.

◆ Start

Bekijk bladzijde 16 t/m 21 uit het verhalenboek. Laat de kinderen bij iedere afbeelding een zin bedenken. Schrijf de zinnen op het bord. Lees vervolgens de zinnen samen met de kinderen.

◆ Kern

1. Bespreek met de kinderen hoe **de mier** eruit ziet en maak de woordspin DE MIER met de kenmerken van **de mier** (flashcards 7 tot en met 9).

Benoem de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen. Stel vragen over de woordspin, bijvoorbeeld:

- Heeft **de mier** voelsprietten? Hoeveel?
- Welke kleur heeft deze **mier**?

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal vier woorden.

2. De 'ie' van mier

wb 22+23 Bespreek de opdrachten uit het werkboek.

22

1. In welk woord hoor je de 'ie'?

4 2

2. Kijk naar het plaatje en vul in: klein of groot

De mier is _____.

De aap is _____.

De muis is _____.

De beer is _____.

23

3. Kies uit ieder woord een letter en schrijf het goede woord onder het plaatje.

bak roos raam

muur wieg kar

haar uil vis

wip bel brug

4. Kies een letter en onderstreep die letter in de tekst.

De letter die ik kies is de _____

De mier

De mier is klein.

De mier snoept van de saus.

Mam wil geen mier in huis.

Kijk uit mier!

Maak dat je wegkomt!

Weg uit mijn huis.

- **Opdracht 1**
De kinderen moeten bij deze opdracht aangeven of de letter 'ie' in het woord voorkomt. Ze schrijven de letter 'ie' in het hokje onder het plaatje. De volgende woorden staan afgebeeld: 'vier', 'mier', 'twee', 'rook', 'wieg' en 'pan'.
- **Opdracht 2**
De kinderen moeten bij deze opdracht bij het bijbehorende plaatje het juiste woord kiezen.
  1. Behandel de eerste zin klassikaal. Lees de zin twee keer. Laat de kinderen naar het plaatje kijken en vraag of de mier groot of klein is.
  2. Laat de kinderen het juiste woord opschrijven.
  3. Laat de kinderen de overige zinnen zelf invullen.
- **Opdracht 3**
De kinderen moeten bij deze opdracht het goede woord onder het plaatje schrijven. Ze kiezen van ieder woord uit de linkerkolom telkens één letter. Samen vormen deze letters het woord dat op het plaatje staat. Bij deze opdracht staan de volgende woorden afgebeeld: 'boom', 'huis', 'mier' en 'weg'.
  1. Benoem de woorden eerst duidelijk en wijs daarbij de plaatjes aan. Laat de kinderen steeds het woord herhalen.
  2. Laat de kinderen van ieder woord (uit het rijtje van drie woorden) de juiste letter omcirkelen.
  3. Laat de kinderen de juiste letters in de juiste vakjes onder het woord invullen.
- **Opdracht 4**
De kinderen moeten bij deze opdracht in de tekst een woord herkennen op grond van een bepaalde letter.
  1. Lees de tekst voor.
  2. Deel vervolgens de letters van de letterlijn aan de kinderen uit.
  3. Geef beurten, laat de kinderen vertellen welke letter ze hebben en of hun letter voorkomt in een woord in de tekst.
  4. Laat ze dat woord onderstrepen op het werkblad.

TIP

De kinderen die klaar zijn met de opdrachten uit het werkboek, mogen een leesboek pakken en gaan lezen, of de extra leesbladen op bladzijde 37 tot en met 47 in het leesboek gaan lezen.

◆ **Afsluiting**

Vraag aan de kinderen of zij ook wel eens mieren in huis hebben en wat ze er dan mee doen.

Hang de woordspin DE MIER aan de woordmuur.

Les 5 Herhalingsles

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden herkennen en benoemen en de kinderen kunnen een eenvoudige tekst lezen en begrijpen.

Subdoelen

- Herkennen van een woord op grond van een beschrijving.
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema DE MIER.
- Ontsleutelen van klankzuivere (km- en mkm-) woorden, zonder het verklanken van afzonderlijke letters.
- Lezen en begrijpen van eenvoudige leesteksten.
- Toepassen van instructiewoorden op een werkblad (onderwerpen).
- Maken van woorden met de aangeboden letters.

Materiaal Taalsprong

- Leesboek: Bladzijde 27 t/m 29.
- Werkboek: Bladzijde 24.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt de kenmerken van een kriebelbeestje door de kinderen het juiste beestje bij de beschrijving te laten zoeken.
Kern	5 min.	U laat de kinderen de wisselrijtjes op bladzijde 27 van het leesboek lezen.
	15 min.	U leest samen met de kinderen de teksten op bladzijde 28 en 29 van het leesboek.
	15 min.	U laat de kinderen een nieuw huis voor de slak ontwerpen op bladzijde 24 van het werkboek.
Afsluiting	5 min.	U laat de kinderen woorden maken met de letters op het bord.

◆ Start

Noem de kenmerken van een mier en vraag aan de kinderen of ze weten over welk kriebelbeestje u het heeft. Doe hetzelfde met de kenmerken van de slak.

Herhaal kort de wandplaten, woordstroken en de letterlijn uit de voorgaande lessen.

◆ Kern

1. **lb 27** Laat de kinderen de wisselrijtjes eerst voor zichzelf lezen. Lees vervolgens de wisselrijtjes samen met de kinderen. Bekijk met de kinderen welk stukje van het woord steeds hetzelfde is, voordat u de rij leest. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen.

Vraag de kinderen welk woord uit het rijtje (in hun leesboek) afgebeeld wordt.

2. **lb 28+29** Lees de teksten eerst voor en laat de kinderen stil mee lezen.

Lees de teksten nog een keer en laat de kinderen nu de teksten hardop meelezen. Geef tot slot beurten. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen.

TIP

Laat de leerlingen eerst actief luisteren naar het stukje tekst of de wisselrijtjes die u voorleest. Zorg ervoor dat u in het juiste tempo en met de goede intonatie voorleest. De kinderen moeten tijdens het voorlezen met hun ogen het voorlezen in de tekst volgen. Vervolgens gaat u samen met de kinderen de wisselrijtjes of tekst lezen, wederom met de juiste intonatie en in een tempo dat de kinderen als het ware meetrekt.

3. **wb 24** Bespreek de opdracht uit het werkboek. Laat de kinderen een nieuw huis voor de slak ontwerpen. Al de dingen op zijn wensenlijstje wil de slak graag in zijn nieuwe huis. Lees het wensenlijstje met de kinderen en ontwerp samen een nieuw huis voor de slak op het bord. Schrijf de woorden erbij (het raam, de deur, het dak, et cetera...).

Laat de kinderen vervolgens zelf een huis voor de slak ontwerpen. Benadruk dat alle onderdelen van het wensenlijstje in het ontwerp voor moeten komen. Ze mogen er zelf natuurlijk van alles bij verzinnen. Laat verschillende kinderen hun ontwerp van het slakkenhuis presenteren.

◆ **Afsluiting**

Schrijf een aantal bekende letters op het bord en laat de kinderen met deze letters woorden maken. Er mogen geen letters in de woorden voorkomen die niet op het bord staan. Laat de kinderen van tevoren schatten hoeveel woorden ze kunnen bedenken. Schrijf de woorden die de kinderen maken op het bord. Lees tot slot de woorden met de kinderen.

Les 6 De 'sch' van schoen (1)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie en de kinderen kunnen de letter ('sch') fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Formuleren van zinnen.
- Begrijpen van de strekking van een verhaal.
- Uitbreiden van de woordenschat (**de kakkerlak, de spuitbus, het gif en spuiten**).
- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters.
- Auditief herkennen van de juiste letter (de 'sch') in woorden.
- Maken van woorden met de aangeboden letters.

Materiaal Taalsprong

- Verhalenboek: 'Kriebelbeestjes' van Laura Tonk.
- Wandplaat en woordstrook: schoen.
- Letterkaart: 'sch'.
- Luisterdoosje: Thema 2.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U laat de kinderen bij de afbeeldingen van 'de slak' en 'de mier' uit het verhalenboek, een zin bedenken.
Kern	10 min.	U leest, uit het verhaal 'Kriebelbeestjes' (in het verhalenboek), het hoofdstuk van 'De kakkerlak' voor.
	20 min.	U leert de kinderen de letter 'sch' van 'schoen' aan, middels de wandplaat, woordstrook, letterkaart en het luisterdoosje.
Afsluiting	5 min.	U speelt het spel 'Galgje' met de kinderen.

◆ Start

Bekijk de bladzijde 6 t/m 21 uit het verhalenboek. Laat de kinderen bij iedere bladzijde een zin bedenken. Schrijf de zinnen op het bord. Lees de zinnen vervolgens nog een keer samen met de kinderen.

Herhaal kort de platen, woordstroken en de letterlijn uit de voorgaande lessen.

◆ Kern

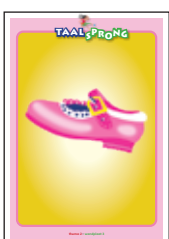
1. Lees, van het verhaal 'Kriebelbeestjes' uit het verhalenboek, het verhaal van **de kakkerlak** interactief voor.

Wijs tijdens het voorlezen zoveel mogelijk de begrippen aan op de afbeeldingen in het boek.

2. De 'sch' van schoen

A. Wandplaat

Hang de wandplaat van 'schoen' aan het bord.

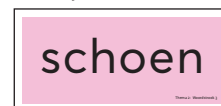
Schrijf de volgende zin eronder:

De schoen is vies.

Geef het woord 'schoen' een andere kleur. Lees de zin voor. Lees daarna samen met de kinderen de zin.

B. Woordstrook

Laat de woordstrook 'schoen' zien en hang deze onder de wandplaat van 'schoen'.

Schrijf 'schoen' op het bord en verklank de letters: /sch// oe//n/ terwijl u de letters aanwijst. Herhaal dit met de kinderen. Vraag aan de kinderen welke letter ze vooraan, in het midden en achteraan horen. Herhaal ook de woorden 'slak' en 'mier'.

Veeg de letter 'oe' uit en schrijf de letter 'oo' op. Vraag wat er nu staat: 'schoon'. Doe hetzelfde met 'schuin' en 'schijn'.

C. Letterkaart

Laat de letterkaart 'sch' zien en verklank de letter.

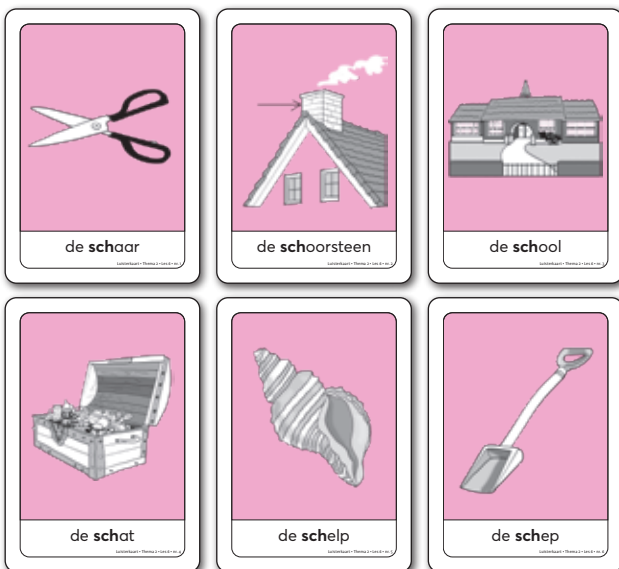
Laat de kinderen de letter 'sch' op verschillende manieren verklanken, bijvoorbeeld door te fluisteren, te schreeuwen, alleen de jongens/meisjes of individueel. Hang de letter 'sch' aan de letterlijn. Herhaal vervolgens alle letters van de letterlijn.

D. Luisterdoosje

Haal het luisterdoosje tevoorschijn. Vraag aan de kinderen of zij weten op welke letter ze vandaag moeten letten.

Haal één voor één de kaarten uit het doosje, zeg het woord hardop en vraag aan de kinderen of ze de /sch/ in het woord horen. Hang de kaarten met de letter 'sch' aan het bord en stop de rest terug in het doosje. Laat de kinderen daarna de kaarten benoemen. Kunnen ze ook een zin bedenken met de woorden op de kaarten?

Luisterkaarten met de 'sch' zijn: 'de schaar', 'de schoorsteen', 'de school', 'de schat', 'de schelp' en 'de schep'.

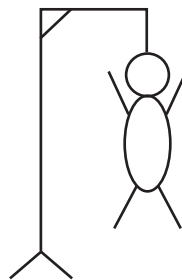

◆ Afsluiting

Speel het spel 'Galgje' met de kinderen.

'Galgje' is een spelletje waarbij een 'geheim' woord door de kinderen door middel van individuele letters moet worden geraden. Kies een woord waar de letters 'a', 'ie' of 'sch' in voorkomt (kakerlak, vlieger, schoolbus) of kies namen van insecten. Teken op het bord voor iedere letter van het te raden woord een dikke punt. Laat de kinderen om de beurt raden welke letter zij denken dat voorkomt in het 'geheime woord'. Als ze een letter raden die in het woord zit, vult u die letter in op de goede plek op het bord.

Raadt het kind een foute letter, dan tekent u een onderdeel van de onderstaande tekening. Per fout wordt de galg steeds verder opgebouwd.

Les 7 De 'sch' van schoen (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van de les herkennen en benoemen en de kinderen kunnen de letter 'sch' fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Koppelen van eigen kennis en ervaring aan de inhoud van de les.
- Uitbreiden van de woordenschat (**de kakkerlak, de spuitbus, het gif en spuiten**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's GIF-SPUITEN-ZIEKE KAKKERLAK en DE KAKKERLAK.
- Lezen en begrijpen van eenvoudige leesteksten.
- Auditief herkennen van de juiste letter (de 'sch') in woorden.
- Maken van woorden met de aangeboden letters.
- Aangeven van motieven.

Materiaal Taalsprong

- Verhalenboek: 'Kriebelbeestjes' van Laura Tonk.
- Flashcards 10 t/m 17: De kakkerlak, twee voelsprietten, bruin, zes poten, vier vleugels. de spuitbus met gif, spuiten en de zieke kakkerlak.
- Leesboek: Bladzijde 30.
- Werkboek: Bladzijde 25.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U voert een klassengesprek over 'gif spuiten' naar aanleiding van het verhaal over de kakkerlak.
Kern	10 min.	U legt de doelwoorden uit en u maakt het woordschema GIF-SPUITEN-ZIEKE KAKKERLAK.
	5 min.	U maakt de woordspin DE KAKKERLAK.
	10 min.	U leest samen met de kinderen bladzijde 30 uit het leesboek.
	10 min.	U laat de kinderen bladzijde 25 uit het werkboek maken.
Afsluiting	5 min.	U bespreekt met de kinderen de advertenties en u kiest het beste 'huis' voor de kakkerlak.

◆ Start

Laat bladzijde 24 en 25 van het verhalenboek zien en vraag aan de kinderen of zij ook wel eens **kakkerlakken** in huis hebben en wat ze er aan doen. Spuiten ze dan ook met een **spuitbus** waar **gif** in zit, net als de moeder van Tim?

◆ Kern

1. Leg de doelwoorden uit aan de hand van bladzijde 30 en 31 van het verhalenboek.
Vertel wat de moeder van Tim doet, als ze een kakkerlak in haar huis ziet.
- **de spuitbus, het gif, spuiten:**

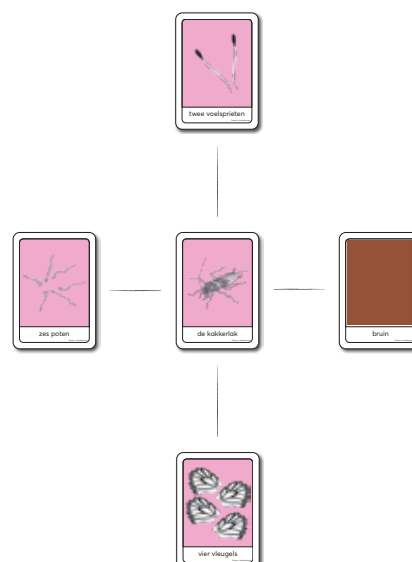

Als de moeder van Tim een **kakkerlak** ziet, pakt ze haar **spuitbus**. In de **spuitbus** zit **gif**. **Gif** is een gevaarlijke stof. Van dat **gif** gaat de **kakkerlak** dood. Ze spuit met de spuitbus het **gif** op de **kakkerlak**.

Maak op het bord het woordschema GIF-SPUITEN-ZIEKE KAKKERLAK. Laat de flashcard 15 tot en met 17 één voor één zien, benoem ze en hang ze in het woordschema.

2. Maak vervolgens de woordspin DE KAKKERLAK met de kenmerken van de kakkerlak (flashcards 11 tot en met 14).

Stel vragen over de beide woordschema's.

- Heeft **de kakkerlak** voelsprietten? Hoeveel?
- Welke kleur heeft **de kakkerlak**?
- Heeft **de kakkerlak** poten? Hoeveel?
- Waar wordt een **kakkerlak** ziek van?

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal vier woorden.

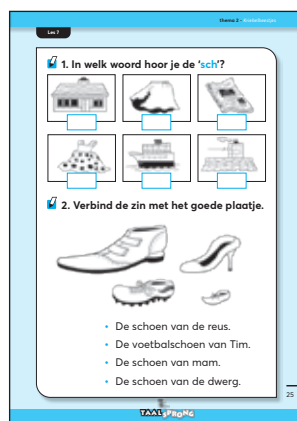
3. **lb 30** Vertel dat **de kakkerlak** op zoek gaat naar een nieuw huis. Op deze bladzijde staan drie advertenties uit de 'De kriebelbeestjes-krant'. Lees de advertenties eerst voor en lees ze vervolgens samen met de kinderen.

4. De 'sch' van schoen

wb 25 Bespreek de opdrachten uit het werkboek.

- **Opdracht 1**
De kinderen moeten bij deze opdracht aangeven of de letter 'sch' in het woord voorkomt. Ze schrijven dan de letter 'sch' in het hokje onder het plaatje. De volgende woorden staan afgebeeld: 'school', 'scheur', 'krant', 'jurk', 'schip' en 'schoorsteen'.
- **Opdracht 2**
De kinderen moeten de juiste zin bij het juiste plaatje (de schoen) zoeken en deze twee verbinden met een lijn.

TIP

De kinderen die klaar zijn met de opdrachten uit het werkboek, mogen een leesboek pakken en gaan lezen, of de extra leesbladen op bladzijde 37 tot en met 47 in het leesboek gaan lezen.

◆ Afsluiting

lb 30 Bespreek met de kinderen de advertenties in het leesboek en kies samen de beste schoen voor **de kakkerlak**.

- Waar wil **de kakkerlak** liever wonen? In de tuin of in het huis?
- Waarom denk je dat?
- In welke schoen heeft **de kakkerlak** de meeste plaats?
- In welke schoen is het warm en droog?
- In welke schoen is het veilig?

Hang de woordschema's GIF-SPUITEN-ZIEKE KAKKERLAK en DE KAKKERLAK aan de woordmuur.

Les 8 De 'uu' van schuur (1)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie en de kinderen kunnen de letter ('uu') fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Herkennen van een woord op grond van een rollenspel.
- Begrijpen van de strekking van een verhaal.
- Uitbreiden van de woordenschat (**de rups, de vlinder**).
- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters.
- Auditief herkennen van de juiste letter in woorden (verschil tussen 'u' en 'uu').
- Maken van woorden met de aangeboden letters.

Materiaal Taalsprong

- Verhalenboek: 'Kriebelbeestjes' van Laura Tonk.
- Wandplaat en woordstrook: schuur.
- Letterkaart: 'uu'.
- Luisterdoosje: Thema 2.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U beeldt een kriebelbeestje uit en u laat de kinderen raden om welk kriebelbeestje het gaat.
Kern	10 min.	U leest, uit het verhaal 'Kriebelbeestjes' (in het verhalenboek), het hoofdstuk van 'De rups en de vlinder' voor.
	20 min.	U leert de kinderen de letter 'uu' van 'schuur' aan, middels de wandplaat, woordstrook, letterkaart en het luisterdoosje.
Afsluiting	10 min.	U speelt het spel 'Galgje' met de letter 'uu'.

◆ Start

Kies een kriebelbeestje van de woordmuur (de slak, de mier of de kakkerlak). Beeld de verschillende kenmerken van dit beestje uit. Laat de kinderen steeds vertellen welk kenmerk u uitbeeldt en bij welk beestje die kenmerken horen. Herhaal deze oefening met de overige kriebelbeestjes.

Herhaal kort de platen, woordstroken en de letterlijn uit de voorgaande lessen.

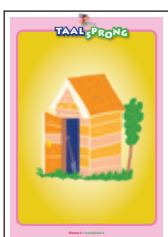
◆ Kern

1. Lees, van het verhaal 'Kriebelbeestjes' uit het verhalenboek, het hoofdstuk van de rups en de vlinder, interactief voor. Wijs tijdens het voorlezen zoveel mogelijk de begrippen aan op de afbeeldingen in het boek.

2. De 'uu' van schuur

A. Wandplaat

Hang de wandplaat van 'schuur' aan het bord.

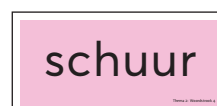
Schrijf de volgende zin eronder:

De *schuur* staat in de tuin.

Geef het woord 'schuur' een andere kleur. Lees de zin voor. Lees daarna samen met de kinderen de zin.

B. Woordstrook

Laat de woordstrook 'schuur' zien en hang deze onder de wandplaat van 'schuur'.

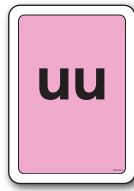
Schrijf 'schuur' op het bord en verklank de letters: /sch//uu//r/ terwijl u de letters aanwijst. Herhaal dit met de kinderen. Vraag aan de kinderen welke letter ze vooraan, in het midden en achteraan horen. Herhaal ook de woorden 'slak', 'mier' en 'schoen'.

Veeg de letter 'sch' uit. Vraag wat er nu staat: 'uur'. Doe hetzelfde met 'vuur', 'duur' en 'zuur'.

C. Letterkaart

Laat de letterkaart 'uu' zien en verklank de letter.

Laat de kinderen de letter 'uu' op verschillende manieren verklanken, bijvoorbeeld door te fluisteren, te schreeuwen, alleen de jongens/meisjes of individueel. Hang de letter 'uu' aan de letterlijn. Herhaal vervolgens alle letters van de letterlijn.

TIP

Hang aan het bord de letter 'u' en de letter 'uu' naast elkaar. Laat zien dat de /u/ een korte klank is en de /uu/ een lange klank. Maak hierbij de volgende gebaren:

De /u/: maak een half rondje met uw duim en wijsvinger, zet die bij uw lippen en maak een korte beweging naar voren.

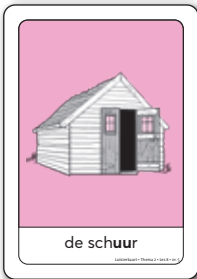
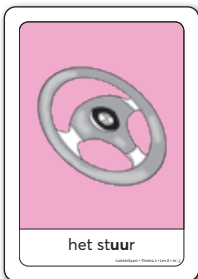
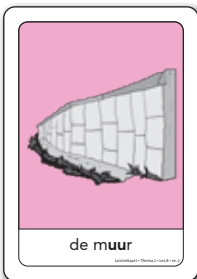
Spreek de /u/ kort en krachtig uit. De /uu/: maak met uw beide handen twee halve rondjes met uw duim -en wijsvinger. Breng die bij uw lippen en spreek de /uu/ overdreven lang uit, terwijl u uw armen naar buiten strekt.

D. Luisterdoosje

Haal het luisterdoosje tevoorschijn. Vraag aan de kinderen of zij weten op welke letter ze vandaag moeten letten.

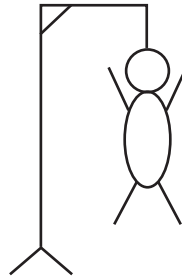
Haal één voor één de kaarten uit het doosje, zeg het woord hardop en vraag aan de kinderen of ze de /uu/ in het woord horen. Hang de kaarten met de letter 'uu' aan het bord en stop de rest terug in het doosje. Laat de kinderen daarna de kaarten benoemen. Kunnen ze ook een zin bedenken met de woorden op de kaarten?

Luisterkaarten met de 'uu' zijn: 'de vuurtoren', 'de muur', 'het stuur', 'het vuur', 'de schuur' en 'zuur'.

◆ Afsluiting

Speel het spel 'Galgje' met de kinderen. Kies woorden waar de letter 'uu' in voorkomt (vuurtoren, schuur, buurman). Laat de kinderen om de beurt raden welke letter zij denken dat voorkomt in het 'geheime woord'. Als ze een letter raden die in het woord zit, vult u die letter in op de goede plek op het bord. Raadt het kind een foute letter, dan tekent u een onderdeel van de onderstaande tekening. Per fout wordt de galg steeds verder opgebouwd.

Les 9 De 'uu' van schuur (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van de les herkennen en benoemen en de kinderen kunnen de letter 'uu' fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Gericht luisteren naar de tekst van een gedicht.
- Uitbreiden van de woordenschat (**de rups**, **de vlinder**, **de vleugel** en **vliegen**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema's DE RUPS en DE VLINDER.
- Auditief herkennen van de juiste letter in woorden (verschil tussen 'u' en 'uu').
- Maken van woorden met de aangeboden letters.
- Verstaanbaar uitspreken van woorden/zinnen in een gedicht.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 18 t/m 26: De rups, de vlinder, twee voelsprietten (2x), zes poten, zestien poten, vier vleugels, allerlei kleuren en groen.
- Leesboek: Bladzijde 31.
- Werkboek: Bladzijde 26 en 27.
- Track 6: Het gedicht: 'Rupsje at'.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U zegt het gedicht 'Rupsje at' op. (Zie bladzijde 31 in het leesboek). U leert de kinderen de bijbehorende bewegingen aan.
Kern	5 min.	U legt de doelwoorden uit.
	5 min.	U maakt de woordspinnen DE RUPS en DE VLINDER.
	20 min.	U laat de kinderen bladzijde 26 en 27 uit het werkboek maken.
Afsluiting	5 min.	U herhaalt met de kinderen het gedicht 'Rupsje at'.

Start

1b 31 Zeg het gedicht 'Rupsje at' op en beeld de bijbehorende bewegingen uit. Zeg het gedicht nogmaals op en laat de kinderen de bewegingen nadoen. Laat de kinderen de tekst van het gedicht meelezen in hun leesboek.

Kern

1. Leg aan de hand van de flashcard van **de vlinder** uit, wat **vleugels** zijn en wat **vliegen** is.
- **de vleugel:**

De vlinder heeft twee **vleugels**.

vliegen:

Met die twee **vleugels** kan **de vlinder** heel hoog in de lucht **vliegen**.

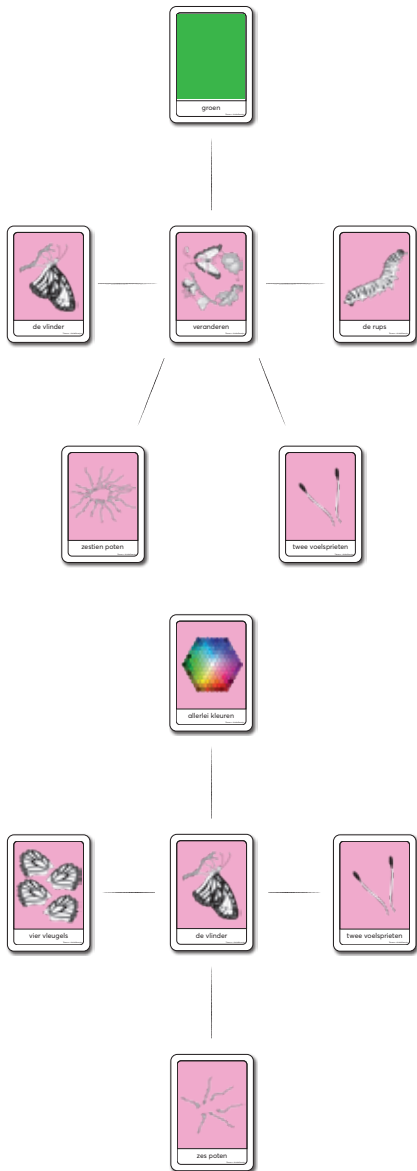
Laat de kinderen net doen alsof ze **vleugels** hebben en door de klas **vliegen**.

2. Maak de woordspinnen DE RUPS en DE VLINDER met de kenmerken van **de rups** en **de vlinder** (flashcards 19 tot en met 26).

Stel vragen over de woordspinnen.

- Heeft **de rups/de vlinder** voelsprietten?
- Hoeveel?
- Heeft **de rups/de vlinder** poten?
- Wie heeft er meer?

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal vier woorden.

- **Opdracht 2**
De kinderen moeten bij deze opdracht de wisselrijtjes lezen en bij het woord dat bij het plaatje past een kruisje zetten. De volgende woorden staan afgebeeld: 'schuur', 'riem', 'tak'.
1. Behandel het eerste rijtje klassikaal. Vraag een kind het eerste rijtje hardop te lezen. Laat de hele klas het rijtje oplezen. Vraag welk woord bij het plaatje hoort.
2. Laat de kinderen het juiste woord aankruisen.
- **Opdracht 3**
De kinderen moeten bij deze opdracht het verschil ervaren tussen de klanken /uu/ en /u/ en de letters 'uu' en 'u'. Ze schrijven dan de juiste letter in het middelste hokje onder de letters. Laat ze de klanken duidelijk uitspreken, zodat ze het verschil voelen en horen. De volgende woorden staan afgebeeld: 'hut', 'vuur', 'stuur', 'kus', 'muur', 'zuur', 'mus' en 'bus'.

TIP

De kinderen die klaar zijn met de opdrachten uit het werkboek, mogen een leesboek pakken en gaan lezen, of de extra leesbladen op bladzijde 37 tot en met 47 in het leesboek gaan lezen.

◆ Afsluiting

1b 31 Herhaal het gedicht 'Rupsje at' en laat de kinderen het gedicht nu mee opzeggen. Laat de kinderen de tekst van het gedicht meelesen in hun leesboek. Zorg ervoor dat de kinderen de woorden en zinnen duidelijk verstaanbaar uitspreken bij het opzeggen.

Hang de woordschema's DE RUPS en DE VLINDER aan de woordmuur.

3.

1. In welk woord hoor je de 'uu'?

2. Zet een kruisje voor het goede woord.

vuur   riem   bak
 schuur   riet   zak
 zuur   riek   tak

3. Hoor je een 'uu' of een 'u'?

uu	u	uu	u	uu	u
h	z	v	r		
uu	u	uu	u	uu	u
st	r	k	s		
uu	u	uu	u	uu	u
m	r	z	r		
uu	u	uu	u	uu	u
m	s	b	s		

- **Opdracht 1**
De kinderen moeten bij deze opdracht aangeven of de letter 'uu' in het woord voorkomt. Ze schrijven dan de letter 'uu' in het hokje onder het plaatje. De volgende woorden staan afgebeeld: 'vuur', 'muur', 'kus', 'zuur', 'zak' en 'schuur'.

Les 10 Herhalingsles

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden herkennen en benoemen en de kinderen kunnen een eenvoudige tekst lezen en begrijpen.

Subdoelen

- Formuleren van een mening.
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema's DE RUPS en DE VLINDER.
- Ontslutelen van klankzuivere (km- en mkm-) woorden, zonder het verklanken van afzonderlijke letters.
- Lezen en begrijpen van eenvoudige leesteksten.
- Beantwoorden van open vragen.
- Correct opschrijven van woorden.

Materiaal Taalsprong

- Flashcard 27: Veranderen.
- Leesboek: Bladzijde 32.
- Werkboek: Bladzijde 28 t/m 31.

Lesoverzicht

Start	5 min.	Bespreek met de kinderen dat de rups verandert in de vlinder.
Kern	10 min.	U legt het doelwoord veranderen uit.
	15 min.	U laat de kinderen bladzijde 28 uit het werkboek maken. U bespreekt de veranderingen.
	5 min.	U laat de kinderen de wisselrijtjes op bladzijde 32 van het leesboek lezen.
	5 min.	U leest samen met de kinderen de teksten op bladzijde 29 en 30 van het werkboek.
Afsluiting	5 min.	U laat de kinderen bladzijde 31 uit het werkboek maken.

◆ Start

Bespreek met de kinderen de woordspinnen van de vlinder en de rups. Vertel dat het toch wel heel bijzonder is dat een dier een ander dier wordt en zo kan veranderen. Vraag aan de kinderen in welk dier zij zouden willen veranderen en laat ze uitleggen waarom.

Herhaal kort de platen, woordstroken en de letterlijn uit de voorgaande lessen.

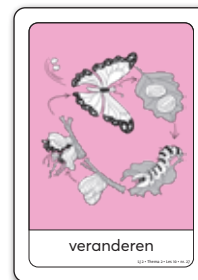
◆ Kern

1. Teken het hoofd van een baby op het bord. Vraag aan de kinderen of ze zien wat het voorstelt. Teken vervolgens wat rimpels, een knotje en een bril en verander zo de baby in een oma. Vraag aan de kinderen of ze nu ook zien wat het voorstelt. Leg het woord veranderen uit.
- veranderen:

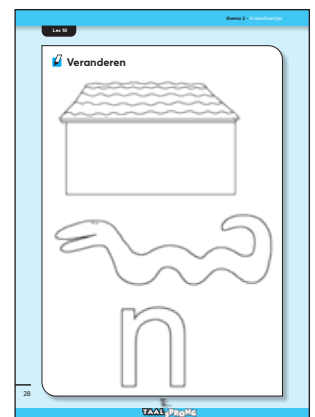

Veranderen is als iets anders wordt.
Ik verander de baby in een oma.
Door wat rimpels, een bril en een knot erbij te tekenen, verandert de baby in een oma.

Hang de flashcard van veranderen tussen de woordspinnen van DE RUPS en De VLINDER.

2. **wb 28** Bespreek de opdrachten uit het werkboek.
Op dit werkblad staan verschillende tekeningen (een huis, een slang en de letter 'n') die de kinderen moeten veranderen in iets anders, bijvoorbeeld: het huis in een ander huis, de slang in een ander dier en de letter 'n' in de letter 'm'. Bespreek met de kinderen wat ze hebben veranderd.

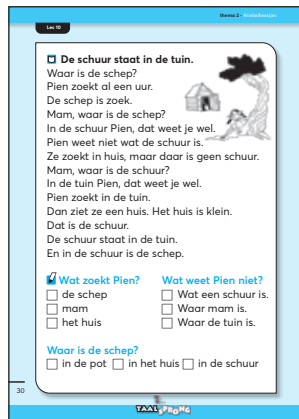

3. **lb 32** Laat de kinderen de wisselrijtjes eerst voor zichzelf lezen. Lees vervolgens de wisselrijtjes samen met de kinderen. Bekijk met de kinderen welk stukje van het woord steeds hetzelfde is, voordat u de rij leest. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen.

Vraag de kinderen welk woord uit het rijtje (in hun leesboek) afgebeeld wordt.

4. **wb 29+30** Lees de teksten eerst voor en laat de kinderen stil meelezen.

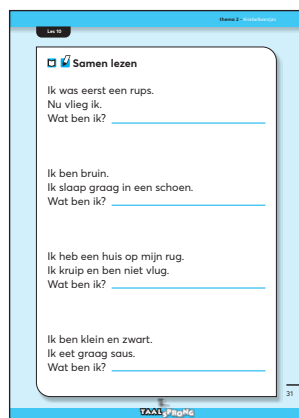
Lees de teksten nog een keer en laat de kinderen nu de teksten hardop meelezen. Geef tot slot beurten. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen. Bespreek de vragen over de tekst gezamenlijk met de kinderen.

◆ Afsluiting

- wb 31** Bespreek de opdracht uit het werkboek.

De kinderen moeten bij deze opdracht antwoord geven op de vraag.

1. Lees de zinnen in een vlot tempo en met intonatie voor. Lees vervolgens hardop de zinnen voor en laat de kinderen hardop meelezen.
2. Laat de kinderen het antwoord achter de zin opschrijven.
3. Geef beurten en bespreek de antwoorden van enkele kinderen.

Les 11 De 'eu' van reus (1)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie en de kinderen kunnen de letter ('eu') fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Formuleren van vraagzinnen.
- Begrijpen van de strekking van een verhaal.
- Uitbreiden van de woordenschat (**het lieveheersbeestje** en **de worm**).
- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters.
- Auditief herkennen van de juiste letter (de 'eu') in woorden.
- Maken van woorden met de aangeboden letters.

Materiaal Taalsprong

- Verhalenboek: 'Kriebelbeestjes' van Laura Tonk.
- Wandplaat en woordstrook: reus.
- Letterkaart: 'eu'.
- Luisterdoosje: Thema 2.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U speelt met de kinderen het spel 'De detective'.
Kern	10 min.	U leest, uit het verhaal 'Kriebelbeestjes' (in het verhalenboek), het hoofdstuk 'Het lieveheersbeestje en de worm' voor.
	20 min.	U leert de kinderen de letter 'eu' van 'reus' aan, middels de wandplaat, woordstrook, letterkaart en het luisterdoosje.
Afsluiting	5 min.	U laat de kinderen zoveel mogelijk woorden maken met de letters die voorkomen in het woord 'lieveheersbeestje'.

◆ Start _____

Speel het spel 'De detective'.

De bedoeling van dit spel is om met het stellen van zo min mogelijk vragen het juiste woord te raden. Kies een kriebelbeestje en laat de kinderen (de detectives) middels het stellen van vragen, raden om welk kriebelbeestje het gaat.

- Welke kleur heeft het kriebelbeestje?
- Hoeveel poten heeft het kriebelbeestje?
- Heeft het kriebelbeestje vleugels?

Herhaal kort de platen, woordstroken en de letterlijn uit de voorgaande lessen.

◆ Kern _____

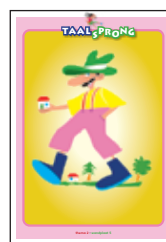
1. Lees, van het verhaal 'Kriebelbeestjes' uit het verhalenboek, het verhaal van **het lieveheersbeestje** en **de worm** interactief voor.

Wijs tijdens het voorlezen zoveel mogelijk de begrippen aan op de afbeeldingen in het boek.

2. De 'eu' van reus

A. Wandplaat

Hang de wandplaat van 'reus' aan het bord.

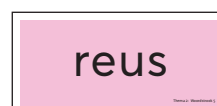
Schrijf de volgende zin eronder:

De reus rent.

Geef het woord 'reus' een andere kleur. Lees de zin voor. Lees daarna samen met de kinderen de zin.

B. Woordstrook

Laat de woordstrook 'reus' zien en hang deze onder de wandplaat van 'reus'.

Schrijf 'reus' op het bord en verklank de letters: /r//eu//s/
terwijl u de letters aanwijst. Herhaal dit met de kinderen.
Vraag aan de kinderen welke letter ze vooraan, in het
midden en achteraan horen.

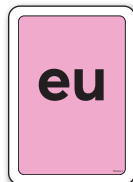
Herhaal ook de woorden 'slak', 'mier', 'schoen' en 'schuur'.

Veeg de letter 'r' uit en schrijf de letter 'n' op. Vraag wat er
nu staat: 'neus'. Doe hetzelfde met 'keus', 'keur' en 'zeur'.

C. Letterkaart

Laat de letterkaart 'eu' zien en verklank de
letter.

Laat de kinderen de letter 'eu' op
verschillende manieren verklanken,
bijvoorbeeld door te fluisteren, te
schreeuwen, alleen de jongens/meisjes of
individueel. Hang de letter 'eu' aan de letterlijn. Herhaal
vervolgens alle letters van de letterlijn.

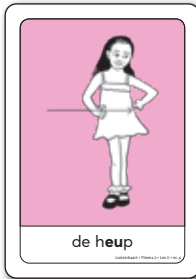
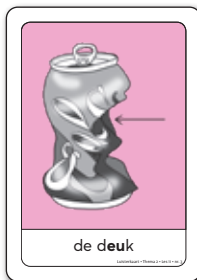
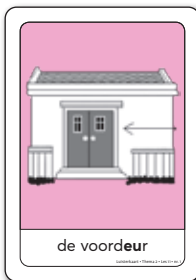

D. Luisterdoosje

Haal het luisterdoosje tevoorschijn. Vraag aan de kinderen
of zij weten op welke letter ze vandaag moeten letten.

Haal één voor één de kaarten uit het doosje, zeg het woord
hardop en vraag aan de kinderen of ze de /eu/ in het woord
horen. Hang de kaarten met de letter 'eu' aan het bord en
stop de rest terug in het doosje. Laat de kinderen daarna
de kaarten op het bord benoemen. Kunnen ze ook een zin
bedenken met de woorden op de kaarten?

Luisterkaarten met de 'eu' zijn: 'de voordeur', 'de reus', 'de
deuk', 'de heup', 'de neus' en 'de vleugel'.

◆ Afsluiting

Schrijf het woord 'lieveheersbeestje' op het bord. Laat de
kinderen zoveel mogelijk nieuwe woorden bedenken met de
letters die in dit woord voorkomen. Bijvoorbeeld: 'beest', 'beer',
'hier', 'ster', et cetera...

Les 12 De 'eu' van reus (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van de les herkennen en benoemen en de kinderen kunnen de letter 'eu' fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Beantwoorden van open vragen.
- Gericht begrijpend luisteren/kijken naar een informatieve film.
- Uitbreiden van de woordenschat (**het lieveheersbeestje** en **de worm**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's HET LIEVEHEERSBEESTJE en DE WORM.
- Auditief herkennen van de juiste letter (de 'eu') in woorden.
- Maken van woorden met de aangeboden letters.
- Geven van instructies aan medeleerlingen.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 28 t/m 34: Het lieveheersbeestje, de worm, twee voelsprietten, rood en zwart, twee vleugels, zes poten en bruin.
- Werkboek: Bladzijde 32 en 33.
- Film: 'Een vliegend lieveheersbeestje in slowmotion'.

Vorbereiding

- Schrijf op een strook papier 'geen poten'.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U bespreekt met de kinderen hoe het lieveheersbeestje eruit ziet. U laat vervolgens het filmpje zien.
Kern	10 min.	U maakt de woordspinnen HET LIEVEHEERSBEESTJE en DE WORM.
	20 min.	U laat de kinderen bladzijde 32 en 33 uit het werkboek maken.
Afsluiting	5 min.	U bekijkt samen met de kinderen bladzijde 33 van het werkboek. U noemt een woord en laat de kinderen de tekening inkleuren.

◆ Start

Laat de kinderen de flashcard van **het lieveheersbeestje** zien. Bespreek met de kinderen hoe **het lieveheersbeestje** eruit ziet. Bijvoorbeeld:

- Heeft **het lieveheersbeestje** poten? Hoeveel?
- Welke kleur heeft **het lieveheersbeestje**?
- Heeft **het lieveheersbeestje** voelsprietten?

Eindig met de vraag "Heeft **het lieveheersbeestje** vleugels?".

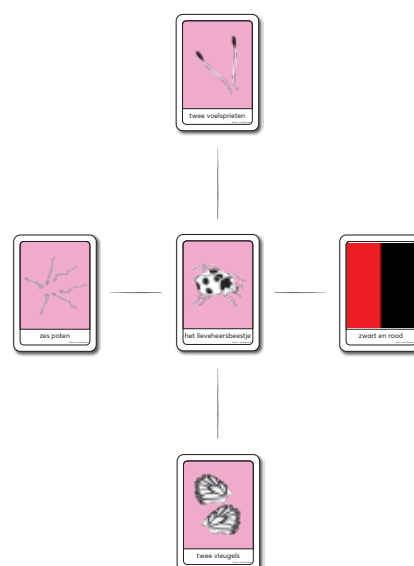
Laat de kinderen vertellen waarom ze dat wel of niet denken. Vertel het goede antwoord nog niet. Laat ze eerst het filmpje over **het lieveheersbeestje** zien. In dit filmpje zie je dat de vleugels verstopt zitten onder het schild. De vleugels zijn heel dun en kunnen snel breken. Het schild is hard en beschermt de vleugels. Als het filmpje is afgelopen, stelt u de vraag nog een keer: "Heeft **het lieveheersbeestje** vleugels?".

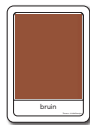
◆ Kern

1. Maak de woordspinnen HET LIEVEHEERSBEESTJE en DE WORM met de kenmerken van **het lieveheersbeestje** en **de worm** (flashcards 30 tot en met 34).

Laat zien dat **de worm** en de rups op elkaar lijken, maar ook van elkaar verschillen. Geef aan dat in het Papiamentu **de worm** en de rups allebei 'bichi' worden genoemd.

geen
poten

De kinderen die klaar zijn met de opdrachten uit het werkboek, mogen een leesboek pakken en gaan lezen, of de extra leesbladen op bladzijde 37 tot en met 47 in het leesboek gaan lezen.

◆ Afsluiting

wb 33 Bespreek de opdracht uit het werkboek. De kinderen moeten bij deze opdracht het woord dat door u genoemd wordt, inkleuren op hun werkblad. Na twee of drie begrippen draait u de rollen om. De kinderen mogen om de beurt een woord zeggen, de rest kleurt het in de tekening. Woorden die staan afgebeeld zijn: het raam, de boom, het huis, de worm, de bal, het dak, de deur, het vuur, de poes en de zon.

Hang de woordschema's HET LIEVEHEERSBEESTJE EN DE WORM aan de woordmuur.

Benoem de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen. Stel vragen over de woordspinnen.

- Heeft **het lieveheersbeestje** poten? Hoeveel?
- Heeft **de worm** poten?
- Hoe beweegt **de worm** dan?

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal vier woorden.

2. De 'eu' van reus.

wb 32+33 Bespreek de opdrachten uit het werkboek.

- **Opdracht 1**
De kinderen moeten bij deze opdracht aangeven of de letter 'eu' in het woord voorkomt. Ze schrijven dan de letter 'eu' in het hokje onder het plaatje. De volgende woorden staan afgebeeld: 'reus', 'voet', 'heup', 'kaars', 'deuk' en 'scheur'.
- **Opdracht 2**
De kinderen moeten bij deze opdracht de juiste letters bij het plaatje kiezen en deze invullen onder het plaatje. De volgende woorden staan afgebeeld: 'tak', 'deur', 'tien' en 'schaap'.
- **Opdracht 3**
De kinderen moeten bij deze opdracht naar de tekening kijken, de zin lezen en aankruisen of de zin waar of niet waar is.

Les 13 De 'w' van web (1)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie en de kinderen kunnen de letter ('w') fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Koppelen van eigen kennis en ervaring aan de gegeven informatie.
- Begrijpen van de strekking van een lied en een verhaal.
- Uitbreiden van de woordenschat (**de spin, het web, de draad en de vlieg**).
- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters.
- Auditief herkennen van de juiste letter (de 'w') in woorden.
- Lezen van woorden die eindigen op -b of -d.
- Formuleren van zinnen.
- Zingen van de tekst van een lied.

Materiaal TaalSprong

- Verhalenboek: 'Kriebelbeestjes' van Laura Tonk.
- Wandplaat en woordstrook: web.
- Letterkaart: 'w'.
- Luisterdoosje: Thema 2.
- Leesboek: Bladzijde 33 en 34.
- Track 7: Het lied: 'De spin'.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U vraagt aan de kinderen wie bang is voor spinnen. U zingt het lied 'De spin'. (Zie bladzijde 33 in het leesboek).
Kern	10 min.	U leest, uit het verhaal 'Kriebelbeestjes' (in het verhalenboek), het hoofdstuk 'De spin voor en de vlieg' voor.
	10 min.	U leert de kinderen de letter 'w' van 'web' aan, middels de wandplaat, woordstrook, letterkaart en het luisterdoosje.
	5 min.	U leest met de kinderen de tekst op bladzijde 34 van het leesboek. U legt uit dat woorden die eindigen op -b of -d als 'p' en 't' uitgesproken worden.
Afsluiting	10 min.	U laat de kinderen een zin schrijven.

Start

Vertel dat vandaag het verhaal gaat over het kriebelbeestje **'de spin'**. Schrijf het woord groot op het bord. Vertel dat veel mensen bang zijn voor spinnen. Vraag aan de kinderen of zij bang zijn voor spinnen en laat ze uitleggen waarom.

Ib 33 Zing vervolgens het liedje **'De spin'** en iedere keer als de kinderen het woord **'spin'** of **'spinnen'** horen, mogen ze gaan staan. Laat de kinderen de tekst van het lied meelesen in hun leesboek.

Herhaal kort de platen, woordstroken en de letterlijn uit de voorgaande lessen.

Kern

1. Lees van het verhaal 'Kriebelbeestjes', uit het verhalenboek, het hoofdstuk van **de spin** en **de vlieg**, interactief voor.

Wijs tijdens het voorlezen zoveel mogelijk de begrippen aan op de platen.

2. **De 'w' van web**
A. **Wandplaat**

Hang de wandplaat van **'web'** aan het bord.

Schrijf de volgende zin eronder:

De spin zit in het web.

Geef het woord 'web' een andere kleur. Lees de zin voor. Lees daarna samen met de kinderen de zin.

B. Woordstrook

Pak de woordstrook 'web' en hang deze onder de wandplaat van 'web'.

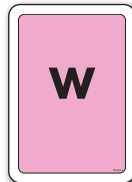
Schrijf 'web' op het bord en verklank de letters: /w//e//b/ terwijl u de letters aanwijst. Herhaal dit met de kinderen. Vraag aan de kinderen welke letter ze vooraan, in het midden en achteraan horen. Herhaal ook de woorden 'slak', 'mier', 'schoen', 'schuur' en 'reus'.

Veeg de letter 'b' uit en schrijf de letter 'g' op. Vraag wat er nu staat: 'weg'. Doe hetzelfde met 'wieg', 'wiel' en 'wol'.

C. Letterkaart

Laat de letterkaart 'w' zien en verklank de letter.

Laat de kinderen de letter 'w' op verschillende manieren verklanken, bijvoorbeeld door te fluisteren, te schreeuwen, alleen de jongens/meisjes of individueel. Hang de letter 'w' aan de letterlijn. Herhaal vervolgens alle letters van de letterlijn.

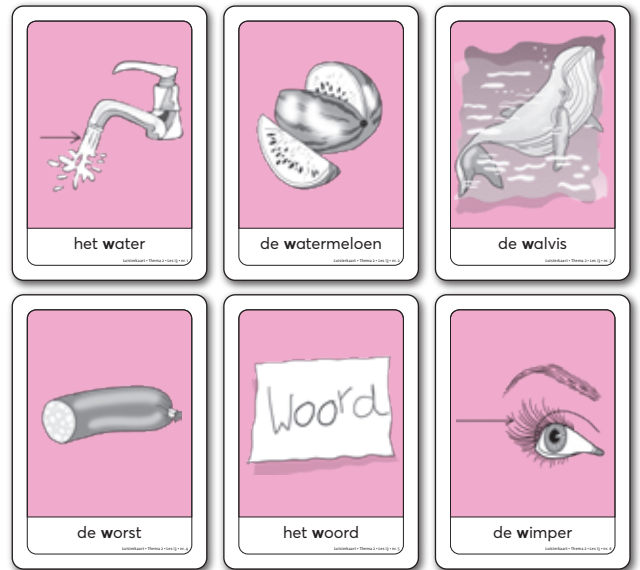

D. Luisterdoosje

Haal het luisterdoosje tevoorschijn. Vraag aan de kinderen of zij weten op welke letter ze vandaag moeten letten.

Haal één voor één de kaarten uit het doosje, zeg het woord hardop en vraag aan de kinderen of ze de /w/ in het woord horen. Hang de kaarten met de letter 'w' aan het bord en stop de rest terug in het doosje. Laat de kinderen daarna de kaarten benoemen. Kunnen ze ook een zin bedenken met de woorden op de kaarten?

Luisterkaarten met de 'w' zijn: 'het water', 'de watermeloen', 'de walvis', 'de worst', 'het woord' en 'de wimper'.

3. Instructie: woorden met -d of -b

lb 34 Lees de eerste zin voor.

Lees het woord **web**. Leg uit dat als je achteraan een woord de letter 'b' ziet, je het uitspreekt als de /p/. Laat de kinderen het woord lezen. Lees het woord draad. Leg uit dat als je achteraan een woord de letter 'd' ziet, je het uitspreekt als een /t/.

◆ Afsluiting

Lees met de kinderen de zin die **de spin** in zijn **web** heeft geschreven. Bespreek met de kinderen wat zij in **het web** zouden schrijven als ze **de spin** waren.

Les 14 De 'w' van web (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van de les herkennen en benoemen en de kinderen kunnen de letter 'w' fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Gericht begrijpend luisteren/kijken naar een informatieve film en de tekst van een lied.
- Uitbreiden van de woordenschat (**de spin**, **het web**, **de draad** en **de vlieg**).
- Lezen van woorden die eindigen op -b of -d.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's DE SPIN en DE Vlieg.
- Auditief herkennen van de juiste letter (de 'w') in woorden.
- Maken van woorden met de aangeboden letters.
- Zingen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 35 t/m 44: De spin, de vlieg, zwart, acht poten, het web, de draad, twee vleugels, zwart, twee voelsprietten en zes poten.
- Leesboek: Bladzijde 33.
- Werkboek: Bladzijde 34 en 35.
- Film: Het lied: 'De spin'.
- Track 7: Het lied: 'De spin'.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U laat de kinderen het filmpje zien bij het lied 'De spin'.
Kern	10 min.	U leest samen met de kinderen de tekst op bladzijde 33 van het leesboek en u legt de doelwoorden uit.
	5 min.	U breidt de woordparachute DE KRIEBELBEESTJES uit.
	20 min.	U laat de kinderen bladzijde 34 en 35 uit het werkboek maken.
Afsluiting	10 min.	U zingt het lied 'De spin'.

Start

Laat de kinderen het filmpje zien bij het lied 'De spin'.

Kern

1. **lb 33** Lees de tekst van het lied 'De spin' voor en leg de doelwoorden **de draad** en **het web** uit.

• het web:

De spin woont in **het web**.
Dit **web** heeft **de spin** zelf gemaakt.
Het is een net van **draden**.
Het web is gemaakt van **draad**.

• de draad:

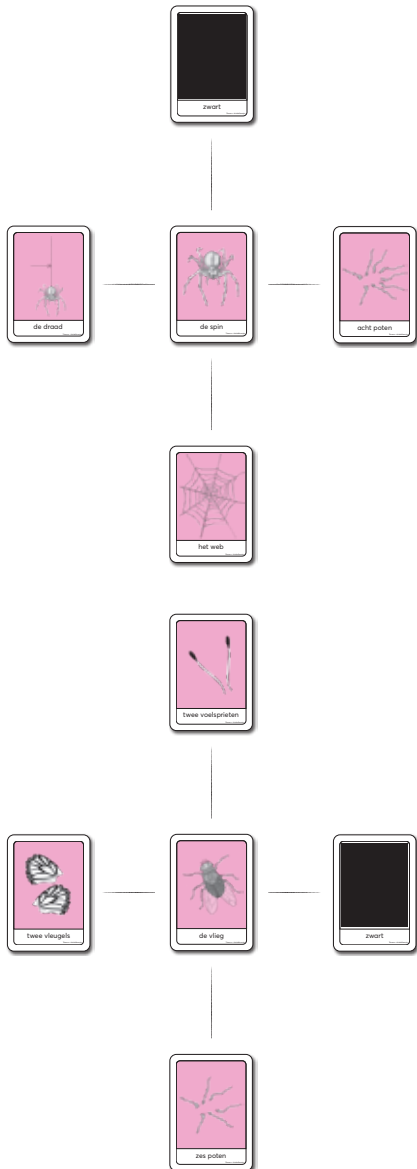
Een **draad** is een heel dunne lijn.
De draad komt uit het lijf van **de spin**. **De draad** plakt. Zo vangt **de spin** bestjes in zijn **web**.

Besteed extra aandacht aan de woorden die op de -b eindigen zoals heb en **web**.

2. Maak de woordspinnen DE SPIN en DE Vlieg met de kenmerken van **de spin** en **de vlieg** (flashcards 37 tot en met 45) staan afgebeeld. Benoem de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen. Stel vragen over de woordspinnen.

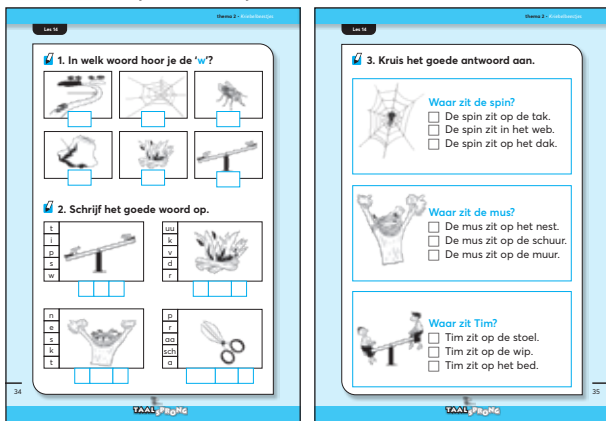
- Hoe vangt een **spin vliegen**?
- Waar is **het web** van gemaakt?
- Heeft een **vlieg** vleugels?

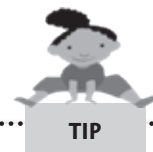
Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal vier woorden.

3. De 'w' van web

wb 34+35 Bespreek de opdrachten uit het werkboek.

- **Opdracht 1**
De kinderen moeten bij deze opdracht aangeven of de letter 'w' in het woord voorkomt. Ze schrijven dan de letter 'w' in het hokje onder het plaatje. De volgende woorden staan afgebeeld: 'weg', 'web', 'vlieg', 'scheur', 'vuur' en 'wip'.
- **Opdracht 2**
De kinderen moeten bij deze opdracht de juiste letters bij het plaatje kiezen en deze invullen onder het plaatje. De volgende woorden staan afgebeeld: 'wip', 'vuur', 'nest' en 'schaar'.
- **Opdracht 3**
De kinderen moeten bij deze opdracht de zin die bij het plaatje past, aankruisen.
  1. Behandel het eerste plaatje samen. Laat de kinderen zin voor zin lezen.
  2. Laat de kinderen de juiste zin bij het plaatje kiezen en aankruisen.

TIP

De kinderen die klaar zijn met de opdrachten uit het werkboek, mogen een leesboek pakken en gaan lezen, of de extra leesbladen op bladzijde 37 tot en met 47 in het leesboek gaangaan lezen.

◆ Afsluiting

Zing samen met de kinderen het lied 'De spin'.

Hang de woordschema's DE SPIN en DE VLIEG aan de woordmuur.

Les 15 Herhalingsles

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden herkennen en benoemen en de kinderen kunnen een eenvoudige tekst lezen en begrijpen.

Subdoelen

- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema DE KRIEBELBEESTJES.
- Toepassen van een tegenstelling (langzaam/vlug).
- Ontslutelen van woorden, zonder het verklanken van afzonderlijke letters.
- Lezen en begrijpen van eenvoudige leesteksten.
- Beantwoorden van open vragen.
- Zingen van de tekst van een lied/gedicht.

Materiaal Taalsprong

- Leesboek: Bladzijde 35.
- Werkboek: Bladzijde 36 t/m 38.
- Track 5, 6 en 7: Het gedicht: 'De slak', het gedicht: 'Rupsje at' en het lied: 'De spin'.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt de woordspinnen van alle kriebelbeestjes.
Kern	5 min.	U breidt de tegenstellingenkast uit met langzaam/vlug.
	5 min.	U laat de kinderen de wisselrijtjes op bladzijde 35 van het leesboek lezen.
	20 min.	U leest samen met de kinderen de teksten op bladzijde 36 tot en met 38 van het werkboek.
Afsluiting	10 min.	U herhaalt met de kinderen de liedjes en het gedicht die in dit thema voorkomen.

◆ Start

Ga bij de woordmuur staan. Herhaal in een snel tempo de woordspinnen van alle kriebelbeestjes. Laat de kinderen de flashcards van de kriebelbeestjes benoemen, terwijl u de flashcards aanwijst en vraag vervolgens naar de kenmerken van ieder kriebelbeestje.

Herhaal kort de platen, woordstroken en de letterlijn uit de voorgaande lessen.

◆ Kern

1. Herhaal kort de tegenstellingen op de tegenstellingenposter.

Doe het als volgt:

Niet zwaar, maar ...

Wijs hierbij de desbetreffende tegenstelling aan.

Laat de kinderen uitbeelden wat langzaam en wat vlug is. Vertel dat dit het tegenovergestelde van elkaar is. Wijs de afbeeldingen van 'langzaam' en 'vlug' aan op de tegenstellingenposter van leerjaar 2.

2. **lb 35** Laat de kinderen de wisselrijtjes eerst voor zichzelf lezen. Lees vervolgens de wisselrijtjes samen met de kinderen. Bekijk met de kinderen welk stukje van het woord steeds hetzelfde is, voordat u de rij leest. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen.

Vraag de kinderen welk woord uit het rijtje (in het leesboek) afgebeeld wordt.

3. **wb 36 t/m 38** Lees de teksten eerst voor en laat de kinderen stil meelezen.

De reus rent.
Ik slaap en ik droom.
Ik zie een reus in mijn droom.
Het lijkt of hij danst.
Maar de reus kijkt niet blij.
De reus rent en tilt zijn arm op.
Dan tilt hij zijn been op.
Hij danst niet, er is iets mis met de reus.
Maar wat?
In mijn droom loop ik op de reus af.
'Wat is er reus?'
'Ik heb jeuk, heel veel jeuk!!!'
Hij tilt zijn arm op en kijkt sip.
Dan weet ik het ...
Op de reus zit niet 1 mier, Maar heel veel.
Ik roep: 'Snel reus, de zee in.'
De reus is in de zee en kijkt dan naar mij ...
Hij kijkt niet meer sip, maar blij!!!

Wat is er met de reus?
 Hij heeft jeuk.
 Hij danst.
 Hij is moe.

Wie helpt de reus?
 de mier
 ik

Welk beest zit op de reus?
 de vlieg
 de mier
 de slak

De spin zit in het web.
De spin maakt een web van draad.
De spin klimt naar de zijkant van zijn web.
Hij zit daar heel stil.
Hij zit daar tot aan het einde van de dag.
De spin wil een mier, hij wil de mier in zijn web.
Maar er komt niet één mier in zijn web.
De spin zit een week in zijn web.
Dan opeens voelt hij iets aan de draad van zijn web. Het trilt.
Er zit een mier in zijn web.
Hij rent ernaar toe en eet de mier op.

Wat maakt de spin?

Wat zit in het web van de spin?

Wat doet de spin met de mier?

Lees de teksten nog een keer en laat de kinderen nu de teksten hardop meelezen. Geef tot slot beurten. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen.

Bespreek de vragen over de tekst gezamenlijk met de kinderen.

◆ **Afsluiting**

Herhaal met de kinderen het gedicht 'De slak' en 'Rupsje at' en het lied 'De spin'.

Het gedicht: 'De slak':

*In de tuin, in de tuin
kruipt een kleine slak.
En die draagt zijn slakkenhuisje,
kriebel, krabbel, kruisje.
Daar valt een grote voetbal op.
Knak, zegt de voelspriet op zijn kop.*

*"O, wat erg, o wat erg",
zegt de jongen dan.
En hij kijkt naar het slakkenhuisje
kriebel, krabbel, kruisje.
De slak heeft nu wel heel veel pijn.
Met een pleister zal het beter zijn.*

Het gedicht: 'Rupsje at':

*Rupsje at, rupsje at,
rupsje at een gat in het blad.
Rupsje spon, rupsje spon,
rupsje spon een cocon in de zon.
Vlinder vrij, vlinder vrij.
Weg ben jij, weg ben jij.*

Het lied: 'De spin':

*Een spin, een spin, kijk eens wat ik heb.
Ik wil geen spinnen binnen,
spinnen horen buiten,
buiten in een web.*

*Daar mag je draden weven.
Om door de lucht te zweven.
Kriebel, kriebel, kriebelspin,
ga jij maar gauw de tuin weer in.*

*Een spin, een spin, kijk eens wat ik heb.
Ik wil geen spinnen binnen,
spinnen horen buiten,
buiten in een web.*

*Daar mag je vliegen vangen.
En aan de takken hangen.
Kriebel, kriebel, kriebelspin,
ga jij maar gauw de tuin weer in.*

Herhalingsdag 1

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden uit het thema herkennen en benoemen en de kinderen kunnen de aangeboden letters fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.
- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters.
- Ontleutelen van klankzuivere (km- en mkm-) woorden, zonder het verklanken van afzonderlijke letters.
- Auditief herkennen van de juiste letter in woorden.
- Invullen van een formulier.

Materiaal Taalsprong

- Kopieerblad 1: Het kriebelbeestjesformulier.
- Kopieerblad 2: De signaleringstoets.
- Leesboek: Bladzijde 36.

Vorbereiding

- Kopieer kopieerblad 1 en 2 voor alle kinderen in de klas.

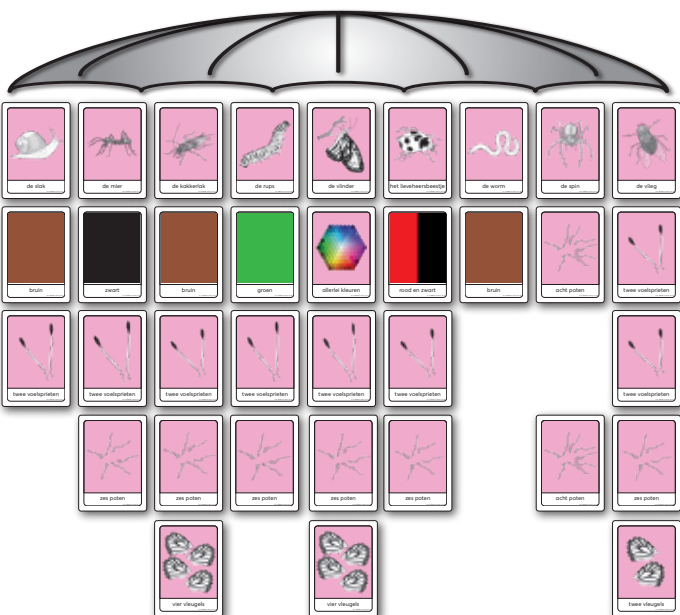
Samenvatting

Start	5 min.	U maakt de woordparachute DE KRIEBELBEESTJES.
Kern	10 min.	U herhaalt de letterlijn en de wisselrijtjes op bladzijde 36 van het leesboek.
	20 min.	U neemt de signaleringstoets af.
Afsluiting	10 min.	U legt het kriebelbeestjesformulier uit en u vult het samen met de kinderen in.

◆ Start

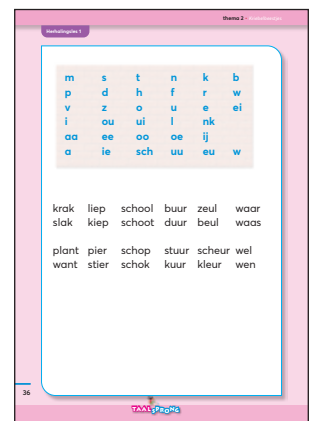
Maak van alle flashcards die aan de woordmuur hangen een grote woordparachute KRIEBELBEESTJES. Bovenaan komen de flashcards van de slak, de mier, de kakkerlak, de rups, de vlinder, het lieveheersbeestje, de worm, de spin en de vlieg, te hangen en daaronder de kenmerken van dat kriebelbeestje zoals de kleur, het hebben van voelsprietten, het aantal vleugels en poten.

DE KRIEBELBEESTJES

◆ Kern

1. **lb 36** Herhaal de letterlijn. Laat de kinderen de wisselrijtjes eerst voor zichzelf lezen. Lees vervolgens de wisselrijtjes samen met de kinderen. Bekijk met de kinderen welk stukje van het woord steeds hetzelfde is, voordat u de rij leest. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen.

2. Neem de signaleringstoets van thema 2 klassikaal af. Deze toets bestaat uit drie onderdelen.
  1. Bij onderdeel 1 moeten de kinderen aangeven welke letter in het woord voorkomt. De volgende woorden staan afgebeeld:

1. dak	6. schat
2. muur	7. zuur
3. deur	8. web
4. trap	9. dief
5. vier	10. schip

2. Bij onderdeel 2 moeten de kinderen aangeven welke letter ze in het woord horen. De volgende woorden staan afgebeeld:

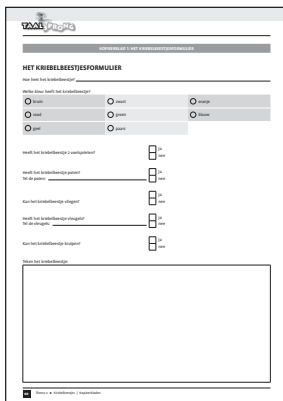
11. de schaar
12. het dak
13. de vlieg
14. het web
15. de scheur

Benoem de woorden eerst duidelijk. Laat de kinderen de juiste letter ('a', 'ie', 'sch', 'uu', 'eu' of 'w') omcirkelen.

3. Bij onderdeel 3 moeten de kinderen aangeven welk plaatje bij het woord hoort. U leest het woord hardop voor en de kinderen zetten een kruisje bij het juiste plaatje. Hierbij gaat het om de volgende woorden:

16. het lieveheersbeestje
17. de spuitbus
18. de rups
19. de slak
20. de mier

◆ Afsluiting

Introduceer het kriebelbeestjesformulier (kopieerblad 1).

Lees het formulier samen met de kinderen en vul het formulier samen voor wat betreft 'de slak', in. Hang tijdens de uitleg de flashcard van de slak aan het bord zodat de kinderen de slak goed kunnen bekijken.

Herhalingsdag 2

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden uit het thema herkennen en benoemen en de kinderen kunnen de aangeboden letters fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Fonetisch benoemen van de aangeboden letters.
- Maken van woorden met de aangeboden letters.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.
- Toepassen van figuurlijk taalgebruik (zo langzaam als een slak).
- Gericht luisteren naar de tekst van een gedicht.

Materiaal Taalsprong

- Track 4: Het gedicht: 'De langzame slak'.

Vorbereiding

- Analyseer de signaleringstoets en herhaal in deze les de letters en de woordschema's die slecht gescoord zijn.
- Kies opdrachten om te consolideren en leg klaar wat u nodig hebt.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt met de kinderen de letterlijn en u laat de kinderen woorden maken met de nieuwe letters uit dit thema.
Kern	30 min.	U herhaalt de doelwoorden door middel van consolideeroefeningen.
		U herhaalt de letters door middel van consolideeroefeningen.
Afsluiting	10 min.	U zegt het gedicht 'De slak' op en u geeft opdrachten die de kinderen zo langzaam als een slak moeten uitvoeren.

◆ Start

Herhaal de letters van de letterlijn. Laat de kinderen woorden bedenken waarin de 'nieuwe' letters van dit thema aan bod komen ('a', 'ie', 'sch', 'uu', 'eu' en 'w') Schrijf die woorden op het bord en herhaal de woorden samen met de kinderen hardop.

◆ Kern

Uit de analyse van de signaleringstoets is gebleken welke letters en doelwoorden de kinderen nog niet goed beheersen. Herhaal de letters en de woordschema's waar deze woorden in voorkomen.

1. Kies vervolgens uit de volgende consolideeroefeningen een oefening die bij het woordschema past.

Beeld in, beeld uit

U beeldt een flashcard uit en de kinderen raden wat het is. Kies een kriebelbeestje van de woordparachute DE KRIEBELBEESTJES uit. Beeld de verschillende kenmerken van dit beestje uit. Laat de kinderen steeds vertellen welk kenmerk u uitbeeldt en bij welk beestje die kenmerken horen. Herhaal deze oefening met de overige kriebelbeestjes.

Wat is weg?

Ga bij een woordschema staan. Herhaal het woordschema. Laat de kinderen hun ogen dicht doen en haal een flashcard weg. Welke flashcard is verdwenen?

Geef je woord/zin door

Kies een woord uit één van de woordschema's. Fluister het woord in het oor van een kind, dat ene kind fluistert het woord in het oor van het volgende kind, dit gaat net zolang door tot het woord de hele klas door is geweest. Aan het eind wordt gecontroleerd of het woord goed doorgegeven is. Als het woord niet klopt, gaat u na waar het mis is gegaan. Herhaal tot slot de betekenis van het woord. Gebruik in plaats van een woord, een eenvoudige zin.

Ik zie, ik zie...

Omschrijf kort een begrip van de woordmuur en laat de kinderen raden welk begrip u omschrijft. Noem de kenmerken van een mier en vraag aan de kinderen of ze weten over welk kriebelbeestje u het heeft. Doe hetzelfde met de kenmerken van de slak.

Waar/niet waar

Noem eigenschappen en betekenisaspecten van woorden die waar zijn en die niet waar zijn. Spreek met de kinderen af dat als ze iets horen wat waar is, ze moeten gaan staan. Is de omschrijving niet waar, dan blijven ze zitten. Wie blijft er over?

De detective

De bedoeling van dit spel is om met het stellen van zo weinig mogelijk vragen het juiste woord te raden. Kies een kriebelbeestje en laat de kinderen (de detectives) middels het stellen van vragen, raden om welk kriebelbeestje het gaat.

Bijvoorbeeld: Welke kleur heeft het kriebelbeestje? Hoeveel poten heeft het kriebelbeestje? Heeft het kriebelbeestje vleugels? Et cetera.

2. Kies vervolgens uit de volgende consolideeroefeningen een oefening om de letters te oefenen.

Raad de letter

Kies een letter van de letterlijn. Houd de letter achter uw rug en geef aanwijzingen. De letter die ik heb, zit in het woord 'poes'. Je hoort deze letter vooraan bij het woord snoep. Als je de letter ziet, denk je aan een ssssslang.

Geef de letter door

Kies een letter en zet een muziekje op. Laat de kinderen de letter doorgeven in de klas. Als het muziekje stopt moet het kind dat op dat moment de letter vast heeft, een woord met die letter verzinnen.

Letters/woorden verklanken

Herhaal de letters van de letterlijn en de basiswoorden. Laat de kinderen de letters en woorden eerst roepen dan fluisteren. Let hierbij op de juiste uitspraak.

Galje

Speel het spel Galje. Kies een woord waar de letters 'a', 'ie', 'sch', 'uu', 'eu' of 'w' in voorkomt of kies namen van insecten.

◆ Afsluiting

Zeg het gedicht van de langzame slak op.

*Heel, heel langzaam gaat de slak,
met zijn huisje op zijn rug.*

*Heel, heel langzaam gaat de slak,
want een slak kan niet zo vlug.*

Geef vervolgens opdrachten die de kinderen 'zo langzaam als een slak' moeten uitvoeren.

- Kruip zo langzaam als een slak.
- Klap zo langzaam als een slak in je handen.
- Ga zo langzaam als een slak achter je stoel staan.

Herhalingsdag 3

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen) en de kinderen kunnen een eenvoudige tekst lezen en begrijpen.

Subdoelen

- Verklaan van de titel van het verhaal.
- Formuleren van een titel voor een verhaal.
- Gericht luisteren naar een verhaal.
- Lezen en begrijpen van eenvoudige leesteksten.
- Beantwoorden van open vragen.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.

Materiaal Taalsprong

- Verhalenboek: 'Kriebelbeestjes' van Laura Tonk.
- Multimedieverhaal: 'Kriebelbeestjes'.
- Flashcards 45 t/m 53: De slak, de mier, de kakkerlak, de rups, de vlinder, het lieveheersbeestje, de worm, de spin en de vlieg.
- Werkboek: Bladzijde 39 t/m 41.

Lesoverzicht

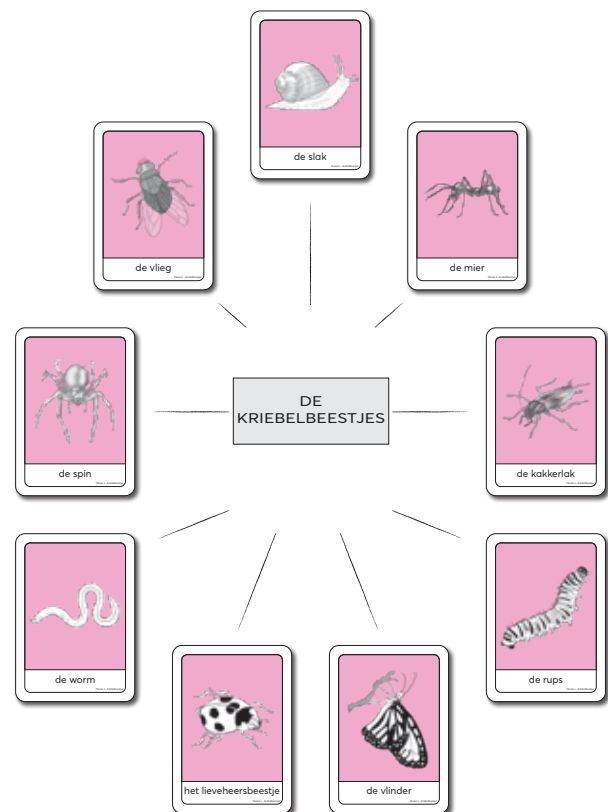
Start	10 min.	U bekijkt en bespreekt de titelpagina van Kriebelbeestjes met de kinderen.
Kern	20 min.	Laat het multimedieverhaal 'Kriebelbeestjes' zien.
	10 min.	U leest samen met de kinderen de teksten op bladzijde 39 tot en met 41 van het werkboek.
Afsluiting	5 min.	U kiest een consolideeroefening.

◆ Start

Bekijk samen met de kinderen titelpagina van het verhaal 'Kriebelbeestjes' uit het verhalenboek (bladzijde 5).

Vraag aan de kinderen waarom het verhaal 'Kriebelbeestjes' heet en bespreek welke kriebelbeestjes afgebeeld staan op de titelpagina en wat hun kenmerken zijn.

Laat de kinderen de woordspin DE KRIEBELBEESTJES maken.

◆ Kern

1. Laat het multimedieverhaal 'Kriebelbeestjes' zien.
Het verhaal 'Kriebelbeestjes' bestaat uit zes hoofdstukken.

Laat de kinderen bij ieder hoofdstuk een andere titel bedenken en schrijf deze titels op het bord.

2. **wb 39 t/m 41** Bespreek de opdrachten uit het werkboek.

Lees de teksten eerst voor en laat de kinderen stil meelezen.

Lees de teksten nog een keer en laat de kinderen nu de teksten hardop meelezen. Geef tot slot beurten. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen.

Bespreek de vragen over de tekst gezamenlijk met de kinderen.

◆ Afsluiting

Kies een woordschema dat u nog wilt oefenen. Kies ook een consolideeroefening die bij het woordschema past. Suggesties staan in herhalingsdag 2.

Herhalingsdag 4

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden uit het thema herkennen en benoemen en (in een groep) een formulier invullen.

Subdoelen

- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema DE KRIEBELBEESTJES.
- Invullen van een formulier.
- Geven van een (korte) voordracht.
- Zingen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Flashcard 46 t/m 54: De slak, de mier, de kakkerlak, de rups, de vlinder, het lieveheersbeestje, de worm, de spin en de vlieg.
- Kopieerblad 1: Het kriebelbeestjesformulier.
- Track 7: Het lied: 'De spin'.

Vorbereiding

- Kopieer kopieerblad 1 voor alle kinderen in de klas twee keer.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U speelt met de kinderen het spel 'levende woordparachute'.
Kern	5 min.	U laat de kinderen het kriebelbeestjesformulier van de mier zelf invullen en u bespreekt de antwoorden.
	30 min.	U laat de kinderen in groepjes het kriebelbeestjesformulier invullen en daarna presenteren.
Afsluiting	5 min.	U zingt het lied 'De spin' met de kinderen.

◆ Start

Speel het spel 'levende woordparachute'.

Deel alle flashcards van de woordparachute DE KRIEBELBEESTJES uit. Laat de kinderen rondlopen met hun flashcard en op zoek gaan naar het kriebelbeestje waar ze bij horen en laat het kriebelbeestje op zoek gaan naar zijn kenmerken.

◆ Kern

1. Hang de flashcard van de mier aan het bord. Laat de kinderen het Kriebelbeestjesformulier van de mier zelfstandig invullen. Bespreek de antwoorden.
2. Verdeel de klas in zeven groepjes. Geef ieder groepje een flashcard van een kriebelbeestje (de spin, de kakkerlak, de rups, de vlinder, de vlieg, het lieveheersbeestje of de worm) en kriebelbeestjesformulieren. Laat ieder groepje het formulier invullen voor het kriebelbeestje dat zij hebben gekregen. Als iedereen klaar is mogen de groepjes hun kriebelbeestjesformulier presenteren aan de rest van de klas.

◆ Afsluiting

Zing met de kinderen het lied 'De spin'.

*Een spin, een spin, kijk eens wat ik heb.
Ik wil geen spinnen binnen,
spinnen horen buiten,
buiten in een web.*

*Daar mag je draden weven.
Om door de lucht te zweven.
Kriebel, kriebel, kriebelspin,
ga jij maar gauw de tuin weer in.*

*Een spin, een spin, kijk eens wat ik heb.
Ik wil geen spinnen binnen,
spinnen horen buiten,
buiten in een web.*

*mag je vliegen vangen.
En aan de takken hangen.
Kriebel, kriebel, kriebelspin,
ga jij maar gauw de tuin weer in.*

Extra: Laat de kinderen hun eigen kriebelbeestjesboek samenstellen door van ieder kriebelbeestje een kriebelbeestjesformulier in te vullen en dit te bundelen.

Herhalingsdag 5

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen eenvoudige teksten lezen en begrijpen en de kinderen kunnen de aangeboden letters fonetisch herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's;
- Lezen en begrijpen van eenvoudige leesteksten;
- Beantwoorden van vragen over een leestekst;
- Auditief herkennen van de juiste letter in woorden;
- Beantwoorden van open vragen.

Materiaal Taalsprong

- Werkboek: Bladzijde 42 t/m 45.
- Kopieerblad 3: De controlettoets.

Vorbereiding

- Kopieer kopieerblad 3 voor alle kinderen in de klas.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U speelt het spel 'Wat is weg?'.
Kern	10 min.	U leest samen met de kinderen de teksten op bladzijde 42 tot en met 45 van het werkboek.
	20 min.	U neemt de controlettoets af.
Afsluiting	10 min.	U ruimt de woordmuur op middels een quiz.

◆ Start

Speel het spel 'Wat is weg?' met de woordparachute DE KRIEBELBEESTJES. Herhaal de woordparachute. Laat de kinderen vervolgens hun ogen dicht doen en haal een flashcard weg. Welke flashcard is verdwenen?

◆ Kern

1. **wb 42 t/m 45** Bespreek de opdrachten uit het werkboek.

De slak en de worm
Het is vroeg. De zon is net op.
De slak is ook al op.
Hij kruipt naar de boom.
Hij lust een blad.
Maar het blad is ver.
De slak kan er niet bij.
Hij rekt zijn nek.
Maar het lukt niet.

Daar komt de worm.
Die kan er wel bij.
De worm rekt zijn nek.
Hij trekt aan het blad.
Het blad valt van de boom.
Het valt naast de slak.
De slak neemt een hap en de worm neemt een hap.
Hap, hap, het blad is op.

Wie eet het blad?
 de worm
 de slak
 de slak en de worm

Wie trekt het blad van de boom?
 de slak
 de worm
 de slak en de worm

Lees de teksten eerst voor en laat de kinderen stil meelesen. Lees de teksten nog een keer en laat de kinderen nu de teksten hardop meelesen. Geef tot slot beurten. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen.

Rups is zoek.
Rups, waar ben je?
Worm is op zoek naar de rups.
De rups is niet in de schuur.
En ook niet in de boom.
De worm zoekt bij de bloem.
Hij zoekt in de pot.
Maar daar is de rups niet.
De worm hoort: 'Help!'
Daar in het web, zit de rups.
Hij zit vast in het web.
De worm haalt de rups los.
Maar de draad zit vast om de rups.
De worm trekt en trekt.
Dan breekt de draad.
De rups kruipt snel uit het web.
Net op tijd!

Wie zoekt de rups?
 de spin
 de worm

Waar is de rups?
 in de boom
 in de pot
 in het web

Waarom kan de rups niet uit het web?

Bespreek de vragen over de tekst gezamenlijk met de kinderen.

2. Neem de controlettoets van thema 2 klassikaal af. Deze toets bestaat uit drie onderdelen.
  1. Bij onderdeel 1 moeten de kinderen aangeven welke letter in het woord voorkomt. De volgende woorden staan afgebeeld:

1. slak	6. schep
2. vuur	7. schuur
3. deur	8. web
4. kam	9. riem
5. mier	10. scheur

2 Bij onderdeel 2 moeten de kinderen aangeven welke letter ze in het woord horen. De volgende woorden staan afgebeeld:

1. de schaar
2. de trap
3. de vier
4. het stuur
5. de deur

Benoem de woorden eerst duidelijk. Laat de kinderen steeds het woord hardop nazeggen. Laat de kinderen de juiste letter ('a', 'ie', 'sch', 'uu', 'eu' of 'w') omcirkelen.

3 Bij onderdeel 3 moeten de kinderen aangeven welk plaatje bij het woord hoort. U leest het woord hardop voor en de kinderen zetten een kruisje het juiste plaatje. Hierbij gaat het om de volgende woorden:

1. de rups
2. de spuitbus
3. de vlinder
4. het web
5. het lieveheersbeestje

◆ Afsluiting

Ruim de woordmuur middels een 'quiz' op. De tegenstellingenposter en synoniemenposter blijven hangen. Deze worden gedurende het jaar uitgebreid.

Stel vragen over of geef opdrachten met de verschillende flashcards aan de woordmuur. Het kind dat de vraag goed beantwoord heeft of de opdracht goed heeft uitgevoerd mag de flashcard of plaat van de woordmuur halen.

- Heeft een worm wel poten of geen poten?
- Welke kleur heeft de kakkerlak?
- Wat maakt de spin met draad uit zijn lijf?
- Wat vangt de spin in zijn web?
- Beweegt een slak langzaam of snel?
- Et cetera...

Kopieerbladen

- **Kopieerblad 1: Het kriebelbeestjesformulier**
  - **Kopieerblad 2: De signaleringstoets**
  - **Kopieerblad 3: De controletoes**
  - **Kopieerblad 4: Het flashcardoverzicht**
  - **Kopieerblad 5: Het luisterdoosje**
-

HET KRIEBELBEESTJESFORMULIER

Hoe heet het kriebelbeestje? _____

Welke kleur heeft het kriebelbeestje?

☐ bruin	☐ zwart	☐ oranje
☐ rood	☐ groen	☐ blauw
☐ geel	☐ paars	

Heeft het kriebelbeestje 2 voelsprietten? ja
 nee

Heeft het kriebelbeestje poten?
Tel de poten: _____ ja
 nee

Kan het kriebelbeestje vliegen? ja
 nee

Heeft het kriebelbeestje vleugels?
Tel de vleugels: _____ ja
 nee

Kan het kriebelbeestje kruipen? ja
 nee

Teken het kriebelbeestje:

KOPIERBLAD 1: DE SIGNALERINGSTOETS

a ie sch uu eu w

1.

d

...

k

2.

m

...

r

3.

d

...

r

4.

t

r

...

p

5.

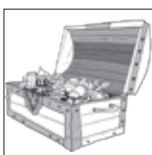

v

...

r

6.

s

...

t

7.

z

...

r

8.

...

e

b

9.

d

...

f

10.

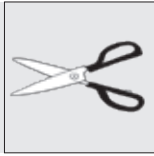

...

i

p

11.

a   ie   sch   uu   eu   eu

12.

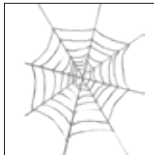
uu   eu   w   a   ie   sch

13.

w   eu   uu   sch   ie   a

14.

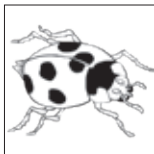
ie   uu   w   a   sch   eu

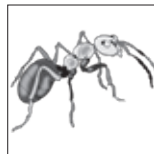
15.

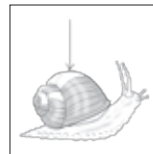

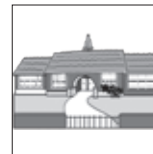
sch   ie   eu   w   a   uu

16.

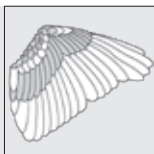

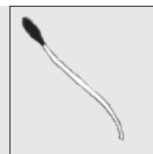

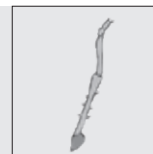

17.

18.

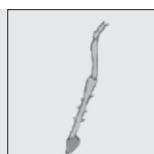

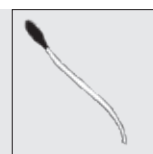

19.

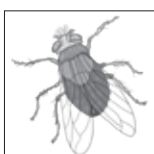

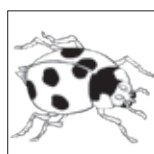

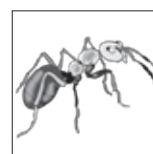

20.

KOPIERBLAD 3: DE CONTROLETOETS

a ie sch uu eu w

1. s l ... k

2. v ... r

3. d ... r

4. k ... m

5. m ... r

6. ... e p

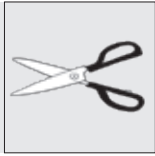
7. ... ... r

8. ... e b

9. r ... m

10. sch ... r

11.

a   ie   sch   uu   eu   w

12.

uu   eu   w   a   ie   sch

13.

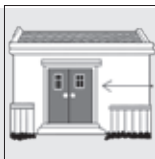
w   eu   uu   sch   ie   a

14.

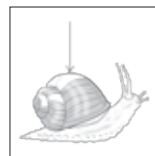
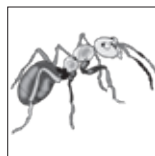
ie   uu   w   a   sch   eu

15.

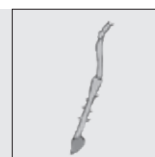
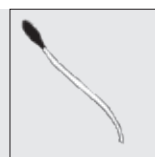
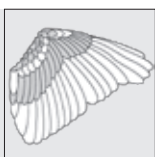

sch   ie   eu   w   a   uu

16.

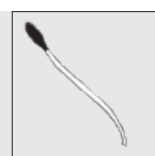
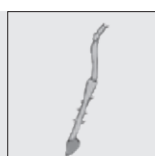
17.

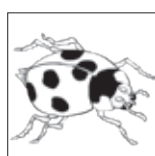
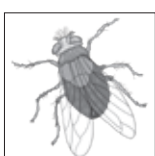
18.

19.

20.

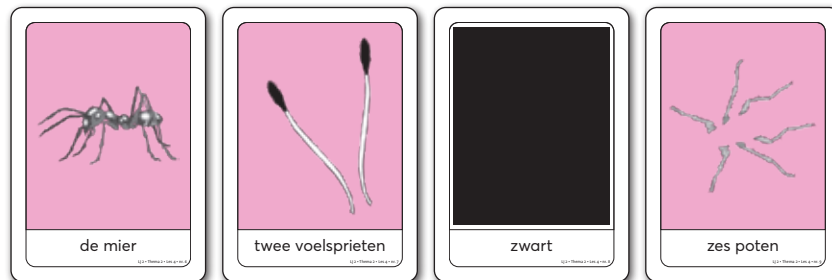

KOPIERBLAD 4: HET FLASHCARDOVERZICHT

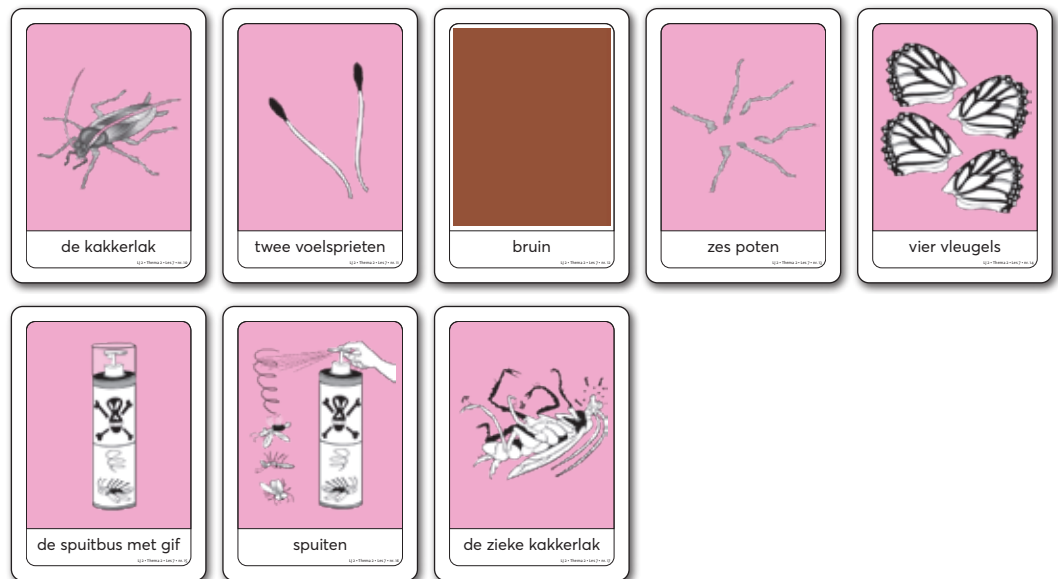
FLASHCARDS LES 2

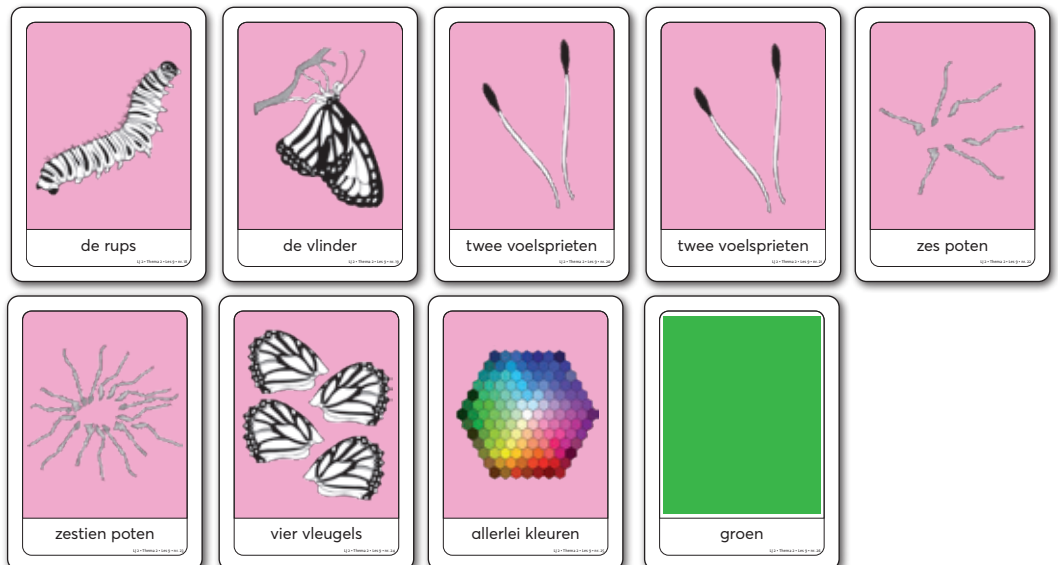
FLASHCARDS LES 4

FLASHCARDS LES 7

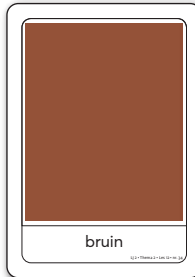
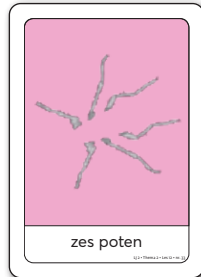
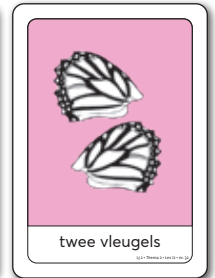
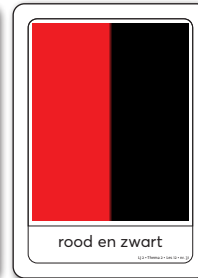
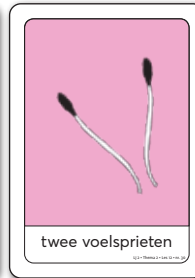
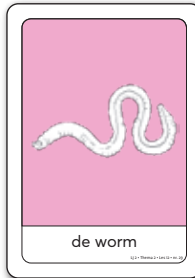
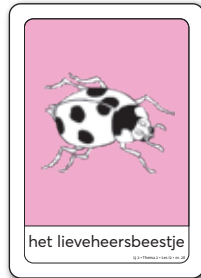
FLASHCARDS LES 9

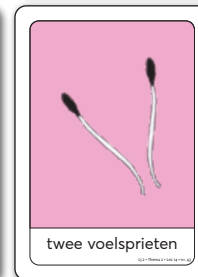
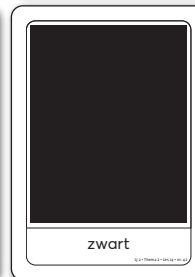
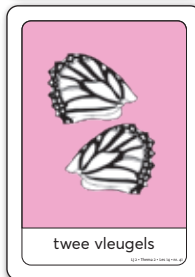
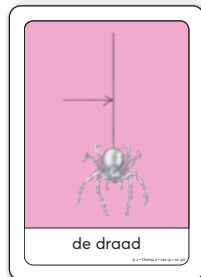
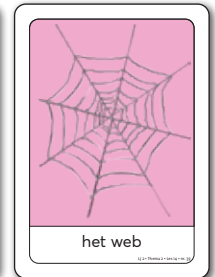
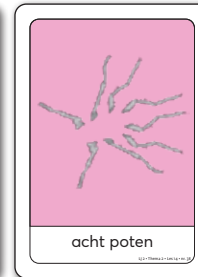
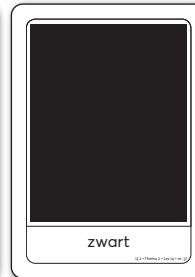
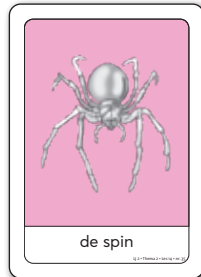
FLASHCARDS LES 10

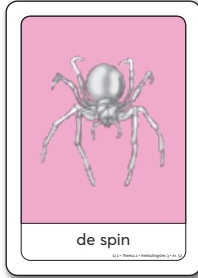
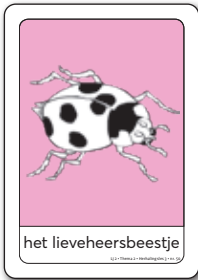
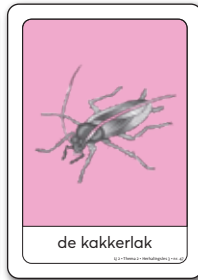
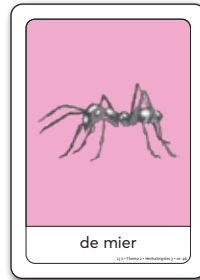
FLASHCARDS LES 12

FLASHCARDS LES 14

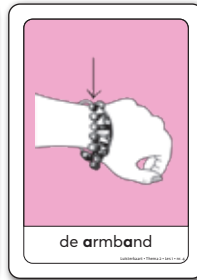
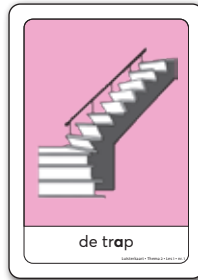

HERHALINGSLES 3

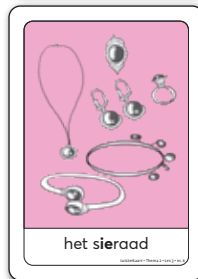
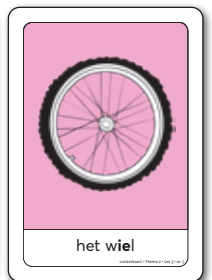
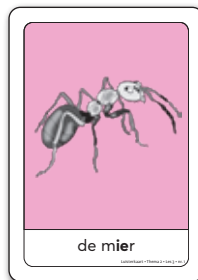

KOPIEERBLAD 5: HET LUISTERDOOSJE

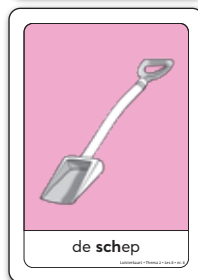
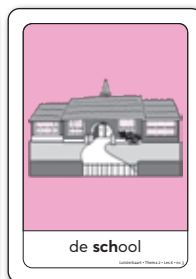
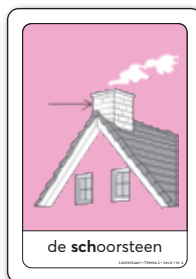
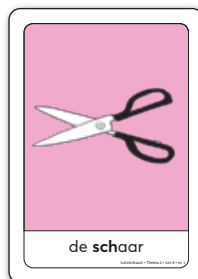
LES 1: WOORDEN MET 'A'

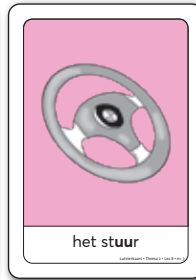
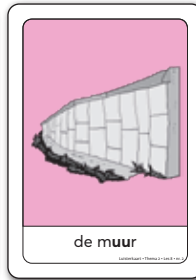
LES 3: WOORDEN MET 'IE'

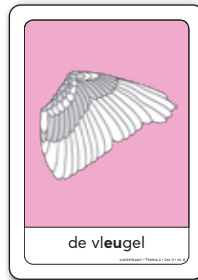
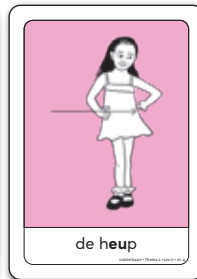
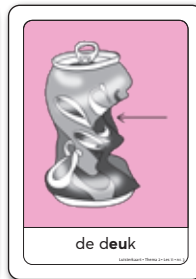
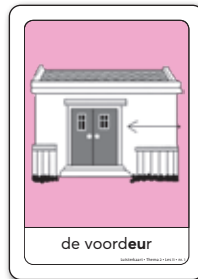
LES 6: WOORDEN MET 'SCH'

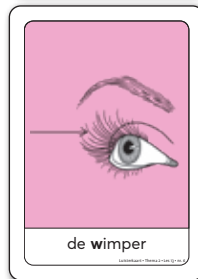
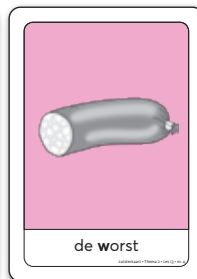
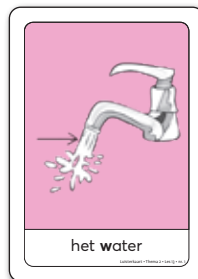
LES 8: WOORDEN MET 'UU'

LES 11: WOORDEN MET 'EU'

LES 13: WOORDEN MET 'W'

Materialenlijst

DOOR LEERKRACHT TE VERZORGEN:

- een levend insekt (rups, spin, vlieg, o.i.d.)
- een glazen pot
- een groot vel papier
- een dikke stift
- stroken papier
- faciliteiten om film, lied, verhaal en gedicht te kunnen bekijken en beluisteren

MATERIALEN TAALSPRONG:

- liedjes, verhalen en gedichten
  - films: Een vliegend lieveheersbeestje en De spin
  - werkboek: bladzijde 19 t/m 46
  - leesboek: bladzijde 23 t/m 47
  - flashcards 1 t/m 53
  - letterkaarten: m, s, t, n, k, b, p, d, h, f, r, w, v, z, e, o, u, ei, i, ou, ui, l, nk, aa, ee, oo, oe, ij, a, ie, sch, uu, eu, w
  - wandplaten: slak, mier, schoen, schuur, reus, web
  - woordstroken: slak, mier, schoen, schuur, reus, web
  - luisterdoosje: thema 2
  - verhalenboek: Kriebelbeestjes
  - synoniemenposters leerjaar 1 en 2
  - tegenstellingenposters leerjaar 1 en 2
-